

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnih prejemih:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Belokranjska in dalmatinska železnica.

Kdo se ne spominja velikanskega hrupa, ki so ga delali dr. Šusteršič in njegovi tovariši tedaj, ko je ministrstvo barona Becka predložilo državemu zboru novo pogodbo z Ogrsko. Klobuke so v zrak metali, češ, zgradi se železniška zveza med Kranjsko in med Dalmacijo, ki bo povzdignila vse naše gospodarstvo in srdito so kričali na vse tiste, ki niso imeli pravega zaupanja v celo stvar, češ, da morajo glasovati za pogodbo z Ogrsko, sicer so izdajalci.

Nagodba je bila sprejeta, vlada je dosegla svoj namen, belokranjske in dalmatinske železnice pa še danes ni.

Po sklenjeni postavi bi morala biti belokranjska železnica že davno dograjena in bi se moral po njej že vršiti obrat, a do današnjega dne niti prva lopata ni bila zasajena. Načrti so izdelani, komisijonalni obhod proge je bil že pred več meseci, a vlada se ne gane. Vse je pripravljeno, samo dela je treba oddati in denar v roke vzeti — a vse stoji in še danes ni nobene gotovosti, da se bo železnica zidala. Pred letom so klerikalci označevali kot popolnoma zagotovljeno, da se začne zgradba belokranjske železnice spomladi, a minila je spomlad, minilo je poletje in zdaj se nam že bliža zima, pa zgradba se še ni začela in nihče ne ve, kdaj se začne.

Nadaljevanje belokranjske železnice, liška proga od Karlovca do Knina, je pa menda že sploh pokopana. Po dogovoru med avstrijsko in med ogrsko vlado bi morala biti proga od Karlovca do dalmatinske meje dograjena do konca leta 1911. Čez dve tednov bi se morala ta proga že izročiti prometu. A ta proga do danes se izmerjena ni in vse kaže, da se sploh ne bo nikoli zgradila. Ogrska vlada je pač obljubila zgradbo ali danes je očitno, da ji še na misel ne hodi, da bi svojo obljubo izpolnila.

Se več! Avstrijska vlada se dogovarja, da bi ogrsko vlado odvezala od dolžnosti, zgraditi nadaljevanje belokranjske železnice do dalmatinske meje. Avstrijska vlada hoče na ta način kupiti privoljenje ogrske vlade za uvoz inozemskega mesa. Opustitev dalmatinske zveze pa bo kompenzacija Madžarom za uvoz inozemskega mesa.

Če se to uresniči, bo to najbolj bolelo Kranjsko in Dalmacijo, kajti

železniška zveza od Novega mesta do Knina bi bila v resnici velikanskega pomena posebno za našo kronovino. Vrh tega spravlja to v nevarnost tudi belokranjsko železnico samo. Sicer imamo postavbo, da se mora na državne stroške sezidati belokranjsko železnico, toda že marsikaka postava je ostala samo na papirju. Če odpade liška proga, bo belokranjska samo lokalna železnica, na kateri ima država minimalen interes, in pri sedanjem obupnem stanju državnih financ je vse mogoče, tudi to, da se bo zgradba belokranjske železnice še dalje zavlačevala in odlašala.

Slovenski klerikalci in dalmatinski poslanci se zdaj trudijo, da bi preprečili vladni namen in zagurali zgradbo zveze z Dalmacijo. Trudijo se Dalmatinci, za katere je železnica največjega pomena, in trudijo se slovenski klerikalci, ker jim ni samo za zvezo z Dalmacijo, ampak tudi ker jih je strah, kaj bo z belokranjsko železnico.

Če imajo slovenski klerikalci kaj vesti, jih mora danes sram biti vloge, ki so jo igrali kot priganjači za slabo nagodbo barona Becka. Takrat so nastopali kot vladni agentje in sipali slovenski javnosti pesek v oči. Vso stvar so predstavljali tako, kakor da je zveza z Dalmacijo zajamčena in zagotovljena, dasi so natančno vedeli, da ni tako. Ogrska je zgradbo zveze med belokranjsko železnico in Dalmacijo samo obljubila, ni pa dala nobene garancije, da bo svojo obljubo izpolnila. Ogrska vlada je samo moralno vezana, to pa nima v praktičnem življenju nobenega pomena. Avstrija ne more Madžarom prisiliti, da izpolnijo storjeno obljubo. Noben človek ne verjame več, da bodo Madžari sploh kdaj sezidali liško progo, a zdaj jih hoče avstrijska vlada odvezati celo te moralne dolžnosti. To najbolje ilustrira brezvestno varanje slovenske javnosti, ki so jo uganjali slovenski klerikalci, ki so v službi barona Becka in proti plačilu v obliki strankarskih uslug pomagali uveljaviti sedanjo nesrečno nagodbo z Ogrsko.

Kako si predstavljajo klerikalci slovenske docenture v Krakovu.

Glede slovenskih docentur na krakovski univerzi so se postavili na-

ši klerikalci na zelo komodo stališče. Oni si predstavljajo vseučiliško stolicu kakor kakšno profesuro v ljubljanskem semenišču. Zaradi habilitacije dr. Rostoharja na praški univerzi so vpili celo poletje, uganjali najnesramnejšo gonjo proti Pragi in praškemu dijaštvu. Kakor kak turški bojkojni komite. Smešili in grdili so pa v »Slovenec« slovensko dijaško manifestacijo za vseučilišče, kakor si tega niti nemško-nacionalni listi niso dovolili. Pričakovati bi bilo zlasti, sodeč po njih široko-ustnem zatrevanju, češ da bodo resno vzeli vseučiliško akcijo v roke, da bodo ti ljudje res kaj odločilnega in vsaj na polovico pametnega enkrat ukrenili v tej zadevi. In kaj so storili?

Klerikalce pri njih spekulacijah na krakovskem vseučilišču zasleduje od začetka smola. Njihovo dijaštvo se kar ne da spraviti v Krakov. To dijaštvo ima namreč bolj zdravo pamet kakor Lampe, in dobro ve, da slovenski dijak v Krakovu skoro ne more študirati. Nobenega študenta in nobenega pametnega človeka ni dobili z lepo besedo za njegov krakovski projekt.

Ali mali Lampe je prebrisana glava tudi v vseučiliških zadevah, če tudi se je poleti zaradi dr. Rostoharjeve docenture malo preveč zaletel, in tako si je znal pomagati tudi iz te ne male zadrege na ta-le originalni način. Deželne ustanove je dal tistim klerikalnim študentom, ki so se zavezali, da bodo šli študirat v Krakov. Zanimivo pri tej stvari pa je to, da sta med temi študenti, če smo prav informirani, so v celem štirje, dva od doma dobro situirana dijaka in dva sta poleg tega taka, ki sta pri izpitih padla, eden celo že dvakrat. — Te študente je torej deželni odbor poslal v Krakov. Deželni odbor, oziroma Lampe, pa je dal tem študentom tudi duševnega voditelja na pot — slavnega dr. Lenarda, ki je dobil deželno ustanovo, da se na krakovskem vseučilišču habilitira — za slavistiko. Ljudje božji, to je tisti dr. Lenard, kateremu se pred nedavnem ni bilo znano, da je Metelko spisal slovensko slovnico in se je dal o tej zadevi od nekega meščanskega učitelja podučiti. To je tisti dr. Lenard, ki je pokazal svojo znanstveno resnobo s tem, da je priobčil kritiko gledališke igre, še predno je bila igra vprizorjena. Celotno resnejši ljudje v klerikalni stranki so skimavali nad vseučiliško akcijo Lampetova, ker vedo, da se bo-

do klerikalci z dr. Lenardom pred Poljaki nesmrtno blamirali. Nam pri tem ne gre za osebo kakor klerikalcem, ampak za stvar. Mi proti dr. Lenardu kot osebi nimamo ničesar in mu z deželnim odborom vred želimo obilo sreče, kajti te bo res potreboval, sicer ne vemo, kako bo z njegovo habilitacijo. Ali iz stvarnih ozirov moramo poudarjati, da je habilitačni poskus dr. Lenardov od strani klerikalnega deželnega odbora velika zafrakcija poljske univerze v Krakovu. Gospodje pri deželnem odboru naj ne mislijo, da so slavisti na krakovski univerzi sami ignoranti, da ne bi vedeli, da dr. Lenard v slavistiki pomeni toliko, kakor ni. Slovenci imamo danes sposobnejših slavistov kakor je pa dr. Lenard. S tem pa so klerikalci pokazali, kako neresno smatrajo svojo vseučiliško akcijo v Krakovu. Ne bi bili o tem pisali, ko bi se s tem ne kompromitirala naša, tako obče narodna zadeva, kakor je ravno vseučilišče, posebno še slovenska slavistika.

Italijansko-turška vojna.

Na tripolitskem bojišču.

Iz Tripolisa poročajo: Stirinajst ladij s poslednjim delom prvega oddelka ekspedicijske armade se je v nedeljo usidralo v pristanišču. Izkrčevanje prej došlih ladij je končano. Položaj je neizpremenjen.

Arabei v Gebel-Gharinu so baje prišli za orožje proti turškim četam v notranji deželi, ker kradejo ti Arabcem živino in žito. Vršil se je boj, v katerem je bilo več mrtvih in ranjenih.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Tripolisa, da so italijanske oblasti dovolile poročevalcem uporabo kabelij, toda le pod pogojem, da ne gredo pročila preko Malte. — Mesto Tripolis je mirno; prodajalne so odprte. Do zdaj je bilo izkrčanih 18.000 italijanskih vojakov z 20 transportnih parnikov.

Turške čete obstojajo iz 2500 aktivnih vojakov, 250 rezervistov in 5000 iregularnih vojakov, večinoma Arabcev.

Iz Tripolisa brzojavljajo v Rim: Petnajst turških častnikov, 143 podčastnikov in vojakov je izročilo orožje italijanskim predstražam pri Bumelianu.

»Giornale d'Italia« poroča iz Tripolisa, da je prišlo v nedeljo 150 turških častnikov na italijanski ge-

neralni komando in izročilo svoje orožje. Splošno prevladuje mnenje, da se bodo turške čete, ki so pravzaprav brez častnikov in ki nimajo nič živih, v najkrajšem času podale, čeprav so dobile iz Carigrada nasprotni ukaz.

Iz Rima poročajo: Oddelek turške pehote in konjenice z eno strojno puško in enim lahkim topom je vdrugič napadel italijanske predstraže pri Bumelianu. Turki so se morali umakniti. Na bojišču so pustili enajst mrtvih, strojno puško, top, sedla in več zabojev municije. Mrtveci so imeli pri sebi suhor in čebuljo. Pred mestom je prišlo do prask s turškimi oddelki konjenice. Neka italijanska četa je prišla karavano, obstoječo iz dvesto velblodov, ki je bila na potu v Sansar. Ker so velblodi nosili orožje in municijo, se je morala karavana vrniti v Tripolis. Priganjače so zaprli.

»Messaggero« poroča iz Tripolisa: V Tripolisu je došel prejšnji konzul Pestalozza, da prevzame civilno upravo. Došlo je tudi osem uradnikov iz notranjega in finančnega ministrstva. Ti so pripeljali s seboj dve veliki blagajni z italijanskim denarjem, ki ga bodo vpeljali namesto turškega.

Pristanišča Benhasija Italijani ne morejo zavzeti, ker je odpor regularnih čet in Arabcev večji, nego so pričakovali.

Mobilizacija v Italiji.

»Agenzia Stefani« označuje dunajska poročila o mobilizaciji vojske v Severni Italiji in dislociranje italijanskih čet na avstrijski meji kot tenciozna in neresnična.

Italijanske šole v Turčiji.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada zaprla vse italijanske šole v Turčiji in pozvala učitelje, naj zapuste Turčijo.

Bolgarija.

Carigradski »Ikdan« poroča, da Bolgarija neprenehoma pomožuje svoje čete na mejah, gradi nove obmejne utrdbe in jih oborožuje s trdnjavskimi topovi. Govori se tudi, da je prišlo na meji že do spopada med turškimi in italijanskimi četami.

Mirovni poskus mednarodne unije.

»Daily Chronicle« poroča iz Carigrada: Pod pokroviteljstvom mednarodne unije nameravajo poslati delegacijo šestih senatorjev in poslancev v vsa glavna mesta Evrope, ki naj pridobi vse narode za to, da se konflikt reši potom razsodišča. Italija.

LISTEK.

Skrbi rodoljuba Čelešnika.

(Konec.)

Umrl je danes po težki mučni bolezni eden najboljših slovenskih sinov v najlepši moški dobi 32 let, gospod Ivan Čelešnik, posojilnični uradnik v Ljubljani. Slovenci, danes še ne vemo, kaj smo izgubili z njim. začutili bomo to še le tekom časa, ko bomo spoznali, da mu ga ni vrednega naslednika. Pokojnik je bil član Ciril-Metodove družbe, Sokola, Slov. plan. društva, Slov. Matice, Slavea, Ljubljanskega Zvona, Slov. Filharmonije itd. itd. Udeleževal se je z največjim navdušenjem vseh narodnih slavnosti, pri katerih je, če je le mogel, aktivno sodeloval. Vedno je bil povsod na svojem mestu. Ako bi bil nadejalni mož, se ostal pri življenju, bil bi v par letih postal predsednik ali častni član enega ali več izmed gori omenjenih društev, s tako in toliko silo si je zadnji čas vil vne- zaslug za tužni nam slovenski rod. A zdaj nam ga je ugrabila kruta smrt. Solze nam stopajo v oči, srce se nam krči, ker njega ni več! Ni ga več! Grozna beseda, ki jo bo Slovenija težko prebolela, a preboleti jo

bo morala. Bratje Slovenci in sestre Slovenke, Ivan Čelešnik vam bodi v sijajen zgled, kakšen bodi pravi narodno zavedni Slovenec, kakšna odločno navdušena Slovenka! Bog ga živi!

Ko je Suhoglav prebral to notico, imel je Čelešnik solze v očeh. »Izvrstno si jo sestavil!« dejal je.

Druga notica slove tako:

»† Ivan Čelešnik. Kakor poročamo na drugem mestu, preminul je danes g. Ivan Čelešnik, posojilnični uradnik v Ljubljani. Na zunaj je bil to skromen mož, ki ni nikjer silil v ospredje, toda pod to skromnostjo je kipele zlato srce in zlata duša za slovenstvo. O njegovih zaslugah vobče se bo še natančneje govorilo na tem mestu, danes naj le poudarimo tukaj, da je bil blagi pokojnik vnet nabiralec narodnega blaga, ki je vsega poklonil Slovenski Matici in da je bil, kar je načelne važnosti, naš večletni sotrudnik, ki ni prejel niti vinarja honorarja za svoje naravnost ogromno delo. G. Čelešnik nas je zakladal z najraznovrstnejšimi noticami in nam premnogokrat rešil list iz naravnost budih stisk, zlasti v pasjih dneh, ko je taka sila za kake ideje. Takega navdušenega prijatelja (Suhoglav je v naglici zapisal v rokopis »osla«, pa je krepko prečrtal nespodobno besedo) ne bo-

mo morda nikdar več dobili, zato kličemo: Zdrava duša zlata, počivaj v večnem miru, ki si ga zaslužila po tolikem in tako napornem delu. Na zdar!

Ko je Suhoglav končal, padla je iz Čelešnikovega očesa svetla solza na blazino.

»Tudi to je izvrstno!« je pohvalil.

»Parte sem sestavil v imenu tvoje sestre,« dejal je Suhoglav in mu ga je prebral. V njem je objokovala nesrečnica v brezmejni muki nenadomestljivo izgubo in zabrusila neusmiljeni smrti par ostrih izrazov v košeni obraz.

Tudi to je bilo Čelešniku všeč. »Končno sem sestavil še ta-le poziv,« rekel je Suhoglav in bral: »Pozor! Pozor! Pozor! Slovenci! Slovenci!

Grabljiva smrt je spet posegla v naše vrste: Ivana Čelešnika ni več med živimi. Strašno je pretresla ta novica vse slovenske pokrajine, vsako slovensko čuteče srce je vzdihlo! Vsi smo občutili, da nas je zadela težka udarec, kakršen že morda desetletja ne!

Bratje Slovenci! Sestre Slovenke! Naša dolžnost nas veže, da pokojnemu Ivanu Čelešniku izkažemo zadnjo čast v najdostojnejši obliki. Zato vas vabimo, da se vsi od prvega do zadnjega, kdor le more, udele-

žite izkaza zadnje časti našemu dičnemu prvoborniku Ivanu Čelešniku. Pogreb bo v . . . Vsi na krov!»

Dan in uro pogreba je Suhoglav izpustil, češ da se lahko pozneje urine in da Čelešnik gotovo brez skrbi umrje zaradi te izpustitve.

»Krasen oklic,« dejal je Čelešnik in se popravil v postelji. Tudi se je zadovoljil, da se dan in ura pogreba ustavita pozneje.

»Do pogreba bi to zadostovalo,« menil je Suhoglav ter razvijal nov list papirja pred seboj. »Toda jaz sem sestavil še poročilo o pogrebu. To bi se naj glasilo tako-le:

Včeraj smo izročili črni materi zemlji truplo narodnjaka-korenjaka Ivana Čelešnika. Takega pogreba še ni videla Ljubljana in ga tudi ne bo, pa magari če še petdeset let stoji. Lahko se reče, da je nepozabnemu rodoljubu izkazalo zadnjo čast do petdesettisoč ljudi. Nič ne pretirava! Šteli smo, a čim bolj smo šteli, tem več je bilo ljudstva, zato se omejimo na pavšalno konstatiranje udeležbe. Vse kar narodno čuti, vse kar narodno leze in gre, vse se je udeležilo tega imponantnega pogreba. Pred krsto, ki ni bilo videti iz množice vencev, so šla naša narodna društva, predvsem Sokol (z zastavo), Slavec (z zastavo), Ljubljanski Zvon (z zastavo), Slov. planinsko društvo (brez zastave), Ciril-Meto-

dova družba, Slov. Matica itd. itd. brez konca in kraja. Na čelu sprejela je svirala tuborne koračnice Slov. Filharmonija, pred hišo žalosti je zapel Slavec, ob odprtem grobu pa Ljubljanski Zvon po eno onih v srce segajočih pesmi, da ni nobeno oko ostalo suho. Ko je duhovnik opravil svoje molitve, stopil je član našega uredništva g. Ščitomir kraj groba in v vmesnih besedah slavil nesmrtno zaslug velenjenega pokojnika, zlasti njegovo požrtvovalnost za narodov blagor. Vsem so solze stale v očeh. — Kakor čujemo, bo mestni občinski svet v prvi prihodnji seji sklenil, da se ena najlepših ulic ljubljanskih imenuje po blagopokojnem Ivanu Čelešniku, med narod se pa da več tisoč iztisov knjižice, ki bo ljudstvu savila Čelešnika v zgled in je spodbujala k novemu vstrajnemu delovanju do dosege boljše bodočnosti Slovencev.

»Izvrstno, izbornost, imenitno!« klical je Čelešnik in zdrava barva je preletela njegovo lice, »nisem mislil, da znaš tako dobro povedati,« rekel je prijatelju.

»Upam, da je vse to moje pisanje vsaj za zdaj odveč,« menil je Suhoglav, »toda za vsak nepričakovan slučaj, da res umrješ, si lahko zagotovljen, da bo to vse objavljeno.«

Ko sta se prijatelja domenila glede knjig, ki jih Suhoglav dobi, če

Tija se naj do tega pripravi, da predloži svoje zahteve našemu razsodišču. V ta namen naj se zbere fond 20.000 funtov. Sultan je podpisal prvi tisoč.

Koncesije?

Neka merodajna diplomatska oseba v Rimu je odgovorila na vprašanje, kakšna bi bila indemiteta, ki bi jo Italija plačala, sledeče: Italija ne bo plačala nikake vojne odškodnine in nikake odškodnine za hiše in druge naprave, ki so jih Turki napravili v interesu uprave Tripolitanijske. Turki tega niso storili s svojimi sredstvi, temveč z dohodki, ki so jih dobili iz vilajeta, in ne morejo za to zahtevati nikake odškodnine. Pač bi pa Italija prevzela oni turški dolg, za kateri se garantira z dohodki Tripolitanijske. Vendar mora pa Turčija kakor hitro mogoče, sprejeti te pogoje, kajti čim dalj traja vojna, tem neraje bo Italija zadostila najnujnejšim potrebam Turčije.

Politična kronika.

Splošno ogorčenje vlada med državnimi poslanci proti našim klerikalcem zaradi njih žalostnega herostatstva v vprašanju uradniških predlog. Ker se bo moralo vršiti prvo branje, se bodo zastopniki večine najbrže domenili, da naj se odrečejo vse one stranke besedi, ki so se bile izjavile v konferenci načelnikov za odkazanje predloge odseku. To je tem lažje mogoče, ker imajo velike stranke priliko orisati svoje stališče med posvetovanjem odsekov.

O italijanski pravni fakulteti hoče predlagati italijanska ljudska stranka, da naj pride na dnevni red pred prvim branjem proračuna. Ker se konferenca načelnikov strank tozadevno ni bilo izjavila, hočejo Italijani izsiliti od plenuma odločitev.

Vlada grozi z razpustom galskega deželnega zbora in z razpisom novih volitev na podlagi sedanjega volilnega reda, če ne pride do izenačenja nasprotstev v poljskem taboru in do sporazuma med Poljaki in Rusini ter če deželni zbor tudi ne sprejme vladno predlogo o reformi volilnega reda.

Poljedelska družba namerava ustanoviti na Dunaju trg za plemenitko in vprežno živino, kakršnega je nasvetovala vlada za povzdigo živinoreje. V današnji seji občinskega sveta pride to na razgovor in se bo občina najbrže na tem podvzetju tudi denarno udeležila. Občinski svet pa se bo obrnil baje tudi s peticijo na vlado in na državni zbor, da naj z ozirom na zvišanje cene krmi prepove izvoz krme in znižja carino za uvoz.

Kakor poročajo češki listi bo prevzela »Češka šolska matica« v svojo oskrbo Komenskega šole na Dunaju, da jih spravi na dobro materialno podlago.

Oni del maroških pogajanj, ki govori o kompenzacijah Nemčiji v Kongu bo baje v treh tednih izdelan in sta Kiderlen - Waechter in Cambron mnenja, da bo mogoča mirna rešitev tega vprašanja.

Revolucija na Kitajskem se je že tako razširila, da je vlada v resnih stiskah. Neki poročevalec Reuterjevega biroja poroča iz Vužanga, da

Čelešnik umrje, in sicer v znak priateljstva in v zahvalo za spisane novice za »Naroda«, odšel je Suhoglav. Čelešnik se je pa zadovoljno popravil v postelji in v sami zadovoljnosti sladko zadelal.

Ne mislite, da je umrl. V štiri najstih dnevi je ozdravel in danes spet že deluje vsestransko na narodnem polju. Suhoglav mu je pa moral odstopiti dotične rokopiše, ki jih je Čelešnik spravljal v skatlo, kjer ima sicer le dokumente in druge prav važne listine; kadar ga prime veselje, gre prebrat tiste vrste, ki jih zna že čisto na pamet. Tu in tam še kaj pridene, črtal pa ni drugega, kot da se Slovensko planinsko društvo ne udeležijo njegovega pogreba brez zastave. Ako to društvo nima zastave, ni to njegova krivda, mogoče pa je, da si jo sedaj omisli in sicer dekorirano z vsemi njegovimi kočami ter kolikor toliko primerno markirano. Tudi je naš rodoljub zadnji čas jel sestavljati obširen spis o svojem življenju in svojem narodnem delovanju. Ta spis se objavi, kadar gospod Čelešnik umrje, in sicer v listku. Prijatelji, ki jim je v navdušenem narodnem duhu pisano čtivo zelo pri sre, se lahko zanese, da jih čaka izreden užitek, samo Čelešnik mora preje umreti. Tolažijo naj se s tem, da čim dalje bo živel naš junak, tem temeljitejši bo njegov spis.

O plemenito rodoljubje!

Je pri obisku mesta našel na cestah povsod trupla ubitih dinastično mislečih Mandžujev. Samo pred enim mestnimi vrati je našel nad 50 mrtvih, v Vučangu samem pa so revolucijonarji baje ubili nad 800 Mandžujev in zažgali njih hiše. Podkralj, ki so ga za sedaj imenovali revolucionarji, Jang - Hnaling, in vodja revolucionarnih čet, Lyuanhing sta izjavila, da hočeta z vsemi močmi braniti tuje. Lyuanhing ima sedaj baje 25.600 dobro izvešanih vojakov in mnogo streliva in denarja. Kitajska vlada je odredila iz bojazni, da se vojaštvo upre, da razdele nezaupljivo vojaštvo na razne kraje. Podkralj v Nankingu je poslal v Šangaj 4 milijone denarja, da jih tamošnji uradi shranijo, ker se boji, da izbruhne revolucija tudi v Nankingu z vso močjo. Angleški podaniki v Vušangu, Hanjangu, Hankavu in Kvangtsiju so dobili povelje, da nemudoma zapuste svoja bivališča. V Hanjangu so se polastili revolucionarji železnih rudnikov in arzenala, ki izdeluje na dan 25.000 patron za vetaše. Kitajska vlada je do danes odposlala v Hankov 35 vlakov s skupaj 24.000 vojakov. Danes hoče ustaviti vlada tudi osebnih promet na železnici Peking-Tientsin. Današnji večerni sibirski vlak bo zadnji, ki se bo odpeljal. Vlada razglasa, da je popolnoma gotova, da uduši vstajo. Sicer je to zelo optimistično mnenje, toda verjetno bi bilo, če bi bila vladna poročila le malo verjetna. Dočim poročajo objektivne privatne brzojavke, da se pridružuje mornarica in vojaštvo vstajam, pravi vlada, da je ostala mornarica zvesta in da bo v ratkem začela bombardirati mesto Hankov, ki je baje od vladnih čet popolnoma obkoljeno. Tudi ima vlada baje v okolici Vušanga 200.000 mož vojaštva pod poveljstvom vojnega ministra Ying - Čanga. Tudi Japonci so imela opraviti z vstaji. Kakor poročajo iz Mukdena, se je razširilo revolucionarno gibanje tudi že na Koreo, kjer hoče več tisoč Koreancev začeti boj proti Japoncem. Ruska vlada je vesled hitrega razširjenja vstaje na Kitajskem zelo vznemirjena.

Štajersko.

Celjsko gimnazijsko vprašanje. Skoraj vsi štajerski nemškonoacionalni listi na Štajerskem citirajo izvajanja »Slov. Naroda« glede celjskega gimnazijskega vprašanja in jih izrabljajo po svoje. »Gr. Tagbl.« dostavlja: »Da zahteva Slovencev po višji gimnaziji v Celju nima ničesar skupnega s kulturnimi interesi slovenskega naroda, je že zdavnaj dokazano. (»Gr. T.« res ne imenujejo zastoj socialisti najneumnejši list na Štajerskem.) Pokazalo se je, da absolutno nižje takozv. slovenske gimnazije v Celju niso zmogni za obisk kakšne višje avstrijske (!) gimnazije. Zato se razdele po krajskih gimnazijah, kjer lahko (!) napredujejo tudi brez nemščine.« Tako piše vodilni nemškonoacionalni list na Štajerskem o potrebi slovenske višje gimnazije v Celju. Človek se čudi, da se ljudje take sorte še imenujejo »izobražence« in da si sploh upajo govoriti o kulturi! Ne pade nam na misel, da bi na enak način odgovarjali in zapisali ne morda naše, temveč enoglasno, kajpada zasebno povedano, sodbo odličnih nemških profesorjev o srednješolskem naraščanju spodnještaj. »nemščina«. Pozivamo samo slovenske poslance, naj iz celjskega gimnazijskega in ljudskošolskega vprašanja res napravijo politično in ne odnehajo prej, dokler ne pridemo do svoje pravice. Proračun, v katerem stoji 150.000 K za stavbo nepotrebne nemške višje gimnazije v Celju, ne da bi se v njega obenem vzela postavka za izpolnjenje slovenske gimnazije in za stavbo iste, je za slovenske poslance nesprejemljiv. In ne samo to: treba je začeti oster boj proti njemu kakor proti vsaki novi vladni zahtevi. Celjskega škandala mora biti enkrat konec. »Protesti« proti ugoditvi tem slovenskim zahtevam se rode kvečjemu v redakcijah — prebivalstvo v Celju in okolici bo novega zavoda in nove stavbe samo veselo.

Iz Brežic. Te dni smo pisali v »Slov. Nar.« o strašni bedi, ki vlada v brežiškem polit. in sploh v Benkovičevem volilnem okraju. Nekaj dni kasneje se je objavil dr. Benkovič, ki si je s svojim ljudomilim delovanjem v brežiškem okraju pridobil častno ime Cvenkovič, v »Slov. Gosp.« s trditvijo, da je vse bede v brežiškem okraju kriv — dr. Kukovec. Dr. Benkovič še menda sedaj zasledujejo strahovi iz volilnega boja, drugače bi si tako neumnega besedičenja ne mogli razlagati. Naše besede, da bo Benkovič po volilnem boju ravno tak kakršen je bil poprej, so se žalibog prehitro uresničile: o njegovem »delovanju« nareduj zopet ni ne duha ne sluha. Hudobni ljudje pravijo, da se veliko bolj briga za svoje zasebne posle ko za mandat. Šotelsko želez-

ničo zagovarjajo v parlamentu in izven njega žalibog — Nema! Kje je tu dr. Benkovič? On očitno smatra, da je človek poslanec le za to, da si izboljšuje pisarno, stavi v parlamentu od časa do časa bedasto predlogo in hodi od časa do časa denuncirati političnih nasprotstvalov k vladi, proti kateri bi moral nastopati, ako bi hotel za svoje volilce kaj doseči. Ko se ga je pred kratkim dregalo zaradi telefona, je ošabno odgovoril, da je pisarjenje o takih stvareh po časpisu samo »prerokanje«. Kaj je pa dr. Benkovič v tej zadevi rečenega storil? Kak dobiček je imel od njega dosežaj brežiški volilni okraj? Ali tega, da drži Benkovič z onimi, ki so za zaprtje mej, da ne dobimo niti cenenejšega kruha in da je s svojimi tovariši vred pokvaril našo vinsko kupčijo z ogrsko nagodbo v letih, ko smo kaj vina imeli? Povsod po okraju ga kolonejo zapeljani kmetje; objubil je on in pa farovski časopisje velike podpore — a danes ni od nikoder vinarja. Obljubljajo se nam le veliki novi davki za — kanone, za katere Benkovič kar gori navdušenja. Sicer pa, kaj bi govorili; Benkovič ostane Cvenkovič, ljudje pa, ki so ga volili, zaslužijo, da se jim godi še slabše. Se bodo vsaj preverili o dobrotah farovške politike.

Iz Celja. »Slov. Nar.« je poročal v svoji sobotni številki, da je odredila vlada revizijo ljudskega štetja tudi v Gorici. Ali ni znatno za padanje našega narodno - političnega vpliva na Sp. Štajerju, da ne moremo doseči niti ene revizije ljudskega štetja v naših narodno tako zelo mešanih mestih in trgih? Da, še več; naši vodilni politični krogi revizije niti zahtevali niso! Razum ene ubohe, slabe utemeljene in z nezadostnim dokaznim materialom opremljene interpelacije se ni od naših državnih poslancev prav nič storilo! In vendar so se godile pri ljudskem štetju v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Celju in drugod stvari, ki bi jih noben drž. poslanec slovenski, ki ima kaj čuta odgovornosti v sebi, ne smel mirno pozreti. Edino v Konjicah se je ljudsko štetje revidiralo — ne po zaslugi poslancev — a rezultat ni znan. Da se povrtno k Celju; mestni magistrat še do danes ni povedal izida ljudskega štetja, ker ima očitno slabo vest! Saj smo poročali svoj čas, da je mesto odpovedalo stanovanje neki ubogi perici, ker je po zakonu in resnici navedla slovenščino kot običajni jezik. Morala je hipoma v trdi zimi zapustiti stanovanje in ako ne bi skrbeli za njo dobri slovenski ljudje, bi ženska lahko na cesti zmrznila za to, ker ni pomagala celjskemu magistratu pri ljudskem štetju slepariti. Klje po kaki reviziji bi bil menda sedaj že brezspesen — pribijemo samo znova vse naše nemarnost in žalostno nazadovanje narodne zavesti.

Zanimiv napis je videti ob cesti v Leiferspergu pred Mariborom: »Durchfahrt gegen Pössnitz abge-spert.« Prepovedano voziti, proti Pössnitz je zaprto. Gemeindeamt Leitersberg.

Obešil se je na Hmnu blizu Ormoža na neki slivi posestnika Baumana Marko Neumüller, sedaj doma v Središču. Pokojnik je bil včasih pisarniški uradnik pri notarju Dedičku v Celju in Svobodi v Konjicah. Zadnji čas se je pečal s fotografiranjem. Zapustil je dva nepreskrbljena otroka.

Iz Ptuj. Od zadnjih volitev v ptnjski okrajni zastop ste potekli že celi dve leti, a Ornič še vedno ni potrjen za načelnika. Celo pri zakonitem nemškutarju Wratschku je šlo s potrjenjem mnogo hitreje ko pri odličnem in mnogo zaslužnem ptujcem županu. Ali pa imajo kje zgoraj z Orničom vred slabo vest zaradi teh volitev?

Iz Ormoža nam pišejo: Pri naši okrajni sodnji so zavladale zadnji čas prav neprijetne razmere. Ponemčaje se, da je veselje. Človku se zdi, da je spadal naša sodnija glasoviti vodja spodnještajerskega nemškega narodnega sveta dr. Delpin! Dobili smo kar koš novotarij: v slovenske sodne sklepe se pišejo imena katalniških občin nemško. To so tako grdo spakredane tuje domačih prastarih kraljevskih imen, da se noben človek ne spozna na nje! Tudi so se vpeljali nemški cenilni zapisniki in tudi zdravniški izvidi morajo biti nemški. Nočem trditi, da bi bilo pri drugih spodnještajerskih sodnijah boljše; ali vredno je gotovo, da se opozori na posamezne slučaje in opomni naše slovenske politične kroge, da smo šele pri začetku boja za pravice našega slovenskega jezika pri sodnijah! Naši uradi prav predrzno greše na našo narodno nezavest in proti temeljnemu državnemu zakonu — saj se ne ganemo in vse požremo.

Iz Slovenskih gor nam pišejo: Ker je letošnja vinska kapljica tako izvrstna, so šli na njo različni duhovniški berači, kakor ose na zrele hruške. Celo iz Srednjega in Zg. Štajerja so se prihlatali različni menihi in naravnost vsiljivo nadlegovali ljudi za

mošt. V zgornjih Slovenskih goricah »šegnarje« vsako spomlad lipniški kapucini vinograde in za to pobirajo v jeseni mošt. Zopet druge sorte kumarji »šegnarje« njive in v jeseni pobirajo žito; »šegnarje« se domača živina za demar in klobase. Neverjetno je, koliko je teh »šegnarjev«, parasitov in davkov. Vinogradom je kapucinski žegen tako pomagal, da jih je celo leto zbijala toča in pustila ponekod samo kolje; a kapucini si je v kljub temu prišel po plačilo! Če ni bilo mošta, pa se je zadovoljil tudi z žitom in denarjem. Za napitnino dajejo patri paternostre, ki so pa tako krasen izdelek, da jih niti najpobožnejše tercijalke ne marajo. — O kakovosti letošnje vinske kaplje nam je pisal nek Središčan kratko in jedrnat: »Hitalo nas bo kroz grabe!«

Izizivanje nemških uradnikov Južne železnice na Spod. Štajerskem je dandanes tako predrzno, da bi človek o tem lahko spisal cele knjige. Evo vam en slučaj: Na železniški postaji v Ormožu, kjer bi morala Južna železnica nastaviti slovenske uradnike radi tega, ker je okolica izključno slovenska in slovenski ves ormoški okraj, je nahrulil dne 14. t. m. neki železniški uradnik ga. J. T., ki je hotel oddati svoje kolo iz Ormoža v Maribor kot prtljago in zahteval to ponovno slovenski: »Das ist doch ein Blödsinn, dass Sie so reden, wo Sie sehen, dass ich nicht verstehe! In to vpricho več navzočih oseb. Baje se imenuje ta železniški uradnik Haberlik. — To je skrajno razžaljenje dotičnega potnika in Slovenstva sploh, in sicer od strani uradnika in Južne železnice, katera daje v izključno slovenske kraje tako »kolikane« nemške uradnike! Zahtevamo odločno, da pridejo v Ormož in druge slovenske kraje na Spod. Štajerskem taki železniški uradniki, ki bodo znali s slovenskim občinstvom v službi slovenski — in to dostojno! — očeavati, ne pa jih poljubno žaliti! Ako bi te vrstice ne zadostile, še zname napeti tudi druge strune!

Iz Maribora nam pišejo: Skoraj vsak dan čitamo v nemškem časopisu o manjših okrajnih gospodarskih razstavah na Sr. in Zg. Štajerskem. O gospodarskih in vzgojni vrednosti takih prireditelj menda ni treba veliko pisati. Pri nas na Sp. Štajerskem smo pa v tem oziru čisto zastali. Ako hoče naš obrtnik ali kmet pokazati, da kaj zna ali kaj ima, mora v Grade ali še dalje. Tam pa vočigled mogočih konkurenci in velikem številu drugo narodnih razstavljalcev čisto zginemo. Tako zve svet po Nemcih o izvrstnem našem sadju, vinu, živini; da na ta način imajo zopet naši domači Nemci in nemškutarji prvi korist, je jasno ko bel dan. Saj n. pr. tuji vinski trgovci ločijo kmečka vina od gospodarskih. Sp. Štajer je sedaj politično tako lepo zedinjen; samo ena stranka vlada, ta stranka ima po svojih bogatih posojilnicah veliko denarja in ga dobi tudi lahko igraje od dežele in države; naj bi torej mislila vočigled svoje moči in mogočih sredstev tudi na ta važen predmet! Za razstavo spodnještajerskih vin bi sicer ne zadostovala samo ena miza, kakor svoj čas v Celovcu; treba bo že začeti v večjem štilu. Vodilni klerikalni gospodarski strokovnjaki, ki so videli svoj čas regionalne razstave v Ptuj, Celju, Trbovljah itd. ter imajo tudi drugače veliko skušenj, bodo že večeli stvar prijeti na pravem koncu. Mi vsi smo seveda po svojih skromnih močeh radi pripravljeni pomagati.

Koroško.

Ponesrečen deček. 11letnega dečka Steinacherja v Zgornji Belji je poslala njegova mati k nekemu znanemu posestniku. Dala mu je zavite obleke in posodo za mleko. Ker se dečko ni pravočasno vrnil, šla ga je mati iskati. Našla ga je v nekem grabnu mrtvega. Na njem je ležala velika, okoli 5 meterskih stotov težka skala, ki se je utrgala v hribu in padla ravno na dečka.

Nezgode. V Beljaku se je splašil na Celovski cesti konj konjskega mesarja Franeka in dirjal z vozom po ulicah. K sreči ni bilo na ulici veliko ljudi. Na vogalu neke ceste je zadel v kolezarja, ki je padel na tla in se težko poškodoval. Kolo pa se je popolnoma razbilo. — V celovski okolici se je nagnil čez voz neki neznan voznik, ker je v pijanosti med vožnjo zaspal. Prišel je z glavo med kolo in ravno pravočasno se je ustavil konja nek kolezar. Voznik je dobil le lahke poškodbe na glavi. Izgubil pa je med vožnjo tudi bankovec za 50 kron. — V neki trgovini z zlatni- ni je prišel neznan mlad fant in zahteval, da mu pokažejo razne verižice. Dolgo časa je fant sbiral, toda nobena verižica mu ni bila všeč. Zato je odšel. Toda komaj je prestopil prag na cesto, ga je prijel stražnik, segel v njegov žep in potegnil iz njega 16 kron vredno srebrno verižico. Fant se je zdel trgovcu takoj sum-

ljiv, poklical je stražnika, ki je fant skrivaj opazoval, kako je izmaknil verižico. — S hruške je padel v celovski okolici kajzarjev sin Andrej Puschnig in si zlomil hrbet.

Primorsko.

Is šolske službe. Ravnatelj navtične šole v Dubrovniku. Nik. Didolič, je dobil povodom vpokojenja naslov vladnega svetnika. Provizorični učitelj na gimnaziji v Zadru, Mihael Boninsegna, je imenovan za pravega učitelja na gimnaziji v Tridentu. Na njegovo mesto v Zader pride Artur Caprini.

Kolera. Glede dveh slučajev kolere, ki sta se pripetila v Torre pri Poreču, je izdal zdravstveni oddelek notranjega ministrstva sledečo objavo: Dne 13. t. m. jzutraj je umrl v Torre 50letni kmet Matija Munda. Znaki njegove bolezni so kazali kolero. Dne 15. t. m. se je vršila bakteriološka preiskava, ki je dognala, da je umrl Munda za pravo azijsko kolero. Obenem z Mundo je obolel tudi 51letni njegov sosed Ivan Radoš. Bakteriološka preiskava glede tega slučaja še ni končana. Preiskava je dognala, da so zanesli kolero mornarji iz Italije. Zdravstveni oddelek tržaškega namestništva pa poroča: Bakteriološka preiskava glede Ivana Radosa je dognala, da nima kolere. Pač pa so dognali bakteriološko, da ima kolero 12letni posestnikov sin Milan Pelhar v Bertokih. Pelhar je obolel že 12. t. m. Vse osebe, ki so prišle z njim v dotiko, so spravili pod strogo zdravniško nadzorstvo.

Pomorski promet v Trstu. Včeraj je odplul v New-York parnik Avstro-ogrski družbe »Oceanica«. Vkrcaj je v Trstu 47 izselnikov, v Patrasu pa ga čaka še 327 potnikov. Lloydov parnik »Wien« ni odplul iz Aleksandrije, marveč počaka tam do 17. t. m. Namestoval ga bo brzoparnik »Semiramis« in sicer toliko časa, dokler ne bo gotov novi parnik »Heluan«. V bližini Kopra je nasledel kakih 20 m od obrežja snoči okoli 1. ure na skalo parnik »Lapad«. Parnik se je nagnil na stran tako močno, da je bila nevarnost, da se potopi. Raz parnik so pometali manj vredne stvari v morje in izpraznili tudi vodno shrambo, v kateri je bilo še kakih 30 ton sladke vode. Parniku sta prišla na pomoč uradni parnik »Andax«, parnika Avstro - ameriške družbe »Smaris« in »Emore« ter parnik kopenske družbe »S. Giustos«. Po dolgem trudu se jim je posrečilo parnik dvigniti in zdrljki je zopet raz skalo v morje. Poškodbe niso nevarne, ker je prišla pravočasno rešitev. »Lapad« je plul na to sam v pristo luko v Trst. Včeraj je nastala po krasnem vremenu nenadoma tako gosta megla, da je bil za nekaj časa promet popolnoma ustavljen. Neprestano so se čuli od obrežja rogovi, ki oznanjajo nastop megle, sirene parnikov in zvonce. Vsi parniki in ladje so ostale na svojih mestih, dokler ni vihar megle vsaj nekoliko raztrgal.

Pravočasna rešitev. Snoči okoli 8. ure je zagledal parnik »Borgolaur« v zalivu pri Miljah mal čolu, v katerem so sedeli 4 mladeniči. Morje je bilo zelo razburjeno, veslači so bili neizkušeni in so se le z največjo težavo obdržali na površju. Voda v čolnu je vedno naraščala. Parnik je poslal na pomoč svoj čoln, s katerim so nepravide veslače odpeljali in vsprejeli na krov. Njihov čoln pa se je kmalu na to potopil.

Na grobu svoje zaročenke V. Ferjančičeve, ki je umrla pred tremi meseci, se je ustrelil včeraj v Trstu 31letni njen zaročenec učitelj godbe Tulo Polli. Polli je postal po smrti Ferjančičeve melanholik in se je hotel že opetovano usmrtiti. Ustrelil se je s samokresom v usta in oblezal na mestu mrtve.

Maščevanje in samomor zavržnega ljubimca. Ze 52letni paznik pomorske sanitete Anton Wautschek, se je strastno in z vsem mladeniškim ognjem zaljubil v svojo gosposinjco, 46letno Katarino Alles. Toda vse njegove prošnje in ljubezenske ponudbe so ostale brezuspešne. Alles ga ni marala. Wratschek pa ni odnehal in vedno silneje nadlegoval svojo izvoljenko. Pred nekaj dnevi, ko ga je Alles zopet odločno zavrnila, ji je Wautschek grozil s smrtjo. Naznanila ga je policiji in Wautschek je bil par dni zaprt. Toda tudi zapor in stroga zavrtnitev Allesove ni ohladila vroče ljubezni njegove. Prišel je iz zapore in šel zopet k nji. Ko ga je včeraj Allesova zopet zavrnila, je planil Wautschek na njo in jo sedemkrat sunil z nožem. Pustil je ležati v njenem stanovanju, sam pa je šel v vežo in izpil steklenice phenilove kisline. Oba so odpeljali v bolnico. Allesova nima težkih ran in bo okrevala, Wautschek pa je čez dve uri umrl.

Nezgode. Ona neznanca ženska, ki je skočila predvčerajšnjem na Karlovem pomolu v morje, je 25letna prostitutka Barbara Ferencovich

iz Nachiage. V soboto zvečer je izpila 21letna krojačica Irma Quallisa steklenico strupa. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je včeraj umrla. Vzrok nesrečne ljubez. Posestnika kamnoloma, 47letnega Franca Blažinca, je napadel včeraj neki delavec in ga večkrat sunil z nožem v prsi in trebuh. Blažina so prepeljali v bolnico. Njegove rane so smrtno in je zelo dvomljivo, da bi ozdravel. S kolesa je padel pri Fari 25letni mizar Ivan Cetin in si zlomil desno nogo v stegnu. V morje je skočil na Karlovem pomolu 21letni Kotlar H. P. Potegnili so ga še pravočasno iz vode. P. je bil popolnoma pijan. Sumijo, da se mu od preveč zaužite pijače že blede in zato so ga odpeljali v opazovalnico.

Dnevne vesti.

Uničujoča sodba o našem pravosuđu. Nedavno tega je izdal znameniti nemški pisatelj Herman Bahr knjigo, ki ji je dal ime »Austriaca«. V tej knjigi izreka naravnost uničujočo sodbo o avstrijskem birokratstvu, zlasti pa o pravosodstvu. Ta knjiga ni bila zaplenjena in tudi niso bili zaplenjeni razni avstrijski listi, ki so priobčili najmarkantnejše ekscerpte iz te Bahrove knjige. Dokazi za to so na razpolago v našem predmetu. Herman Bahr piše med drugim: »Pri nas ne ve nihče, kaj mu je dovoljeno, a kaj mu je zabranjeno. Ker se pri nas zakoni ne vporabljajo, se ne more o njih imeti nobene gotovitosti. Kar je temu dovoljeno, to je onemu prepovedano. Toda niti to, kar je bilo komu že dovoljeno, ni gotovo, da se drugemu ne prepove; dovoljenja in prepovedi se menjajo v raznih časih, menjajo pa se tudi v raznih krajih.« — Ti stavki zvene, kakor da bi jih bili napisali mi o — konfiskacijski praksi ljubljanskega državnega pravdnika. Spominjamo se pri tem tega — le slučaj: Razni nemški in češki listi so priobčili po »Berliner Tagblattu« članek »Prestolonaslednik Fran Ferdinand in vojvodinja Hohenberg.« Ta članek so ponatisnili na našem jugu tudi listi »Il Piccolo«, »Edinost« in »Sofa«. Nobeden teh listov ni bil zapljen, ker je povsod smatrala državna oblast ta članek za popolnoma nedolžen in njega vsebino kot tako, da ne nasprotuje obstoječim državnim zakonom. Ko pa je »Slovenski Narod« priobčil isti članek, je bil zapljen, a to zaplenilo je potrdilo ljubljansko deželno sodišče in jo končno odobrilo tudi višje deželno sodišče grško, češ da vsebuje ta članek hudodelstvo razžaljenja vladajočih hiše po § 64. k. z. Torej, kar ni bilo v Trstu in Gorici, na Dunaju in v Pragi protipostavno, to je postalo pri nas v Ljubljani — hudodelstvo... In Herman Bahr piše: »Toda niti to, kar je bilo komu že dovoljeno, ni gotovo, da se drugemu ne prepove, dovoljenja in prepovedi se menjajo v raznih časih, menjajo pa se tudi po raznih krajih.« Pa poslušajte še nadalje, kaj piše Herman Bahr o konfiskaciji, o državnih cenzuri: »Cenzura, kakršna je naša, je prava karikatura. A takšno karikaturu cenzure, ki izjavi povsod nemire, spore in zmešnjave, ki se roga zakonom, ki ozlovoljuje vsakogar proti vladajočim organom in ki obenem izpostavlja te organe javnemu zasmehu, tako cenzuro imamo samo v Avstriji! Takšna cenzura pa je mogoča samo pri avstrijskih oblasteh, ki ne spoštujejo niti zakona, niti naroda, ker nimajo nobenega pravnega čustva, ker se ne zavedajo svoje dolžnosti, marveč služijo samo svoji samovolji in samovladni birokraciji.« Tako sodi o konfiskacijski praksi, o naši cenzuri najznamenitejši avstrijski nemški pisatelj Herman Bahr, a ne mi. Naj bi Bahrovo knjigo »Austriaca« izvestna gospoda pazno prečitala ter si jo dala doma za ogledalo.

Klerikalec proti povišanju uradniških plač. V nedeljo so imeli na Trati v Poljanski dolini klerikalec Čoč, Demšar, dr. Lampe in profesor Jarec shod. Na tem shodu je profesor Jarec naravnost brez ovinkov povedal, da so oni, klerikalni poslanci odločno proti zvišanju uradniških plač, češ, da so uradniki za svoje delo že zdaj predobro plačani, in da jih je toliko, da že drug drugemu napotje delajo, posebno v ministrstvih, kjer jih je toliko, da jih je veliko število vedno na dopustu, da imajo drugi prostora. Klerikalec pa so za kmata in le za tega bodo delali, a zvišanje uradniških plač, ki bi znašalo 100 milijonov, bodo pa preprečili, če bo le mogoče. Ni dosti manjkalo, da ni ponovil znanih dr. Šusteršičevih besed: »Uradnik žre, žre in žre!« Tako je govoril tisti Jarec, ki je sam uradnik in ki za svoje krasno profesorsko plačo res nič drugega ne dela kot »žre«. Uradniki, ki imate svoje prijatelje, ki vam za naporno celodnevno delo niti poštene eksistence ne privošči, med tem, ko se farovski in koritarske malhe dan za dnevom bolj polnijo. Pa sta-

vimo, da se bo še našlo med uradniki eksemplarov, ki bodo pri nadomestni deželnozborni volitvi dne 31. t. m. volili klerikalnega kandidata. Auch solche Käuze muss es geben!

Na naslov »Slovenske Straže«. Te dni je imelo klerikalno narodno - obrambno društvo »Slovenska Straža« svoj občni zbor v Celovcu. Kakor je razvidno iz poročila v »Slovenec«, je generalisimus profesor Jarec, generali pa so Brejce, Korosec, Vrstošek, Fon, Grafenauer in Gostinčar, torej sami veljavni moške, na katere se lahko — »zanasamo«. Poudarjalo se je vseskozi, da se deluje ponajveč »na tihem«, kar pa je narodu sigurno vseeno, kajti glavna reč je in ostane uspeh. Vseled tega stavimo kot narodni Slovenci na generalisima gospoda profesorja Jarca sledeče interpelacije: 1. Ali je njegovemu visokorodju znano, da sprejemajo kranjski župniki — torej večinoma predsedniki podružnic »Slovenske Straže« brez vsakega ugovora samonemške dopise od c. k. okrajnih glavarstev na Kranjskem? 2. Ali mu je znano, da so vsa šolska vodstva na Kranjskem prisiljena prejemati od c. k. okrajnih šolskih svetov itd. izključno nemške dopise, česaravno sedi njegovo visokorodje, na »tistem« delujoči generalisimus vseh Stražarjev že več let v deželni šolskem svetu in razvijati tam svojo absolutno moč? 3. Ali mu je znano, da se nahajajo v kolodvorskih restavracijah na štajerskih postajah južne železnice »Südmärkine« vžigalice kot provokacije vseh Stražarjev, dalje, da so vsi napisi na omenjenih kolodvorih samonemški in sploh nima slovenščina pri južni železnici nikakih pravic? Pri tem smo prepričani, da od generalov »Slovenske Straže« ni nihče od južne železnice podkupljen. Ako je torej vse to njegovemu visokorodju znano, kaj misli ukreniti, da opere čast »Slovenske Straže« in nje generalov? Svetujemo mu, naj udari s pestjo (če tudi le na tihem) med razne hinavske stražarje slovenstva.

Ljubezen na odpoved. Naši klerikalec so v zadnjem času sklenili debelo prijateljstvo s hrvaškimi pravaši, da, nekaj časa se je celo zdelo, da se bodo slovenski klerikalec in hrvaški pravaši docela stopili v eno edinstveno stranko. Ko se je sklical takozvani vsepravaški shod v Zagrebu, so slovenski klerikalni in hrvaški pravaški listi pisali, da se tega shoda udeležijo tudi slovenski klerikalni poslanci. Toda prišel je vsepravaški shod, a slovenski klerikalec so izostali. Šusteršič in Krek shoda nista niti pozdravila, spominjal se je tega shoda z brzojavko edini Ivan Štefe. Vse to kaže, da se je ljubavno razmerje med našimi klerikalci in pravaši znatno ohladilo. To izpričuje tudi »Hrvatska Sloboda«, ki sedaj izrečno naglašja, da pravašev ne družijo s slovenskimi klerikalci nobena načela pisoc doslovno: »Naj si Slovenci jutri izbere popolnoma nove ljudi za svoje poslance in predstavitelje, mi bomo s temi možmi vodili račune in vzdrževali z njimi potrebne zveze.« Hrvaški pravaši torej čisto odkrito priznavajo, da jih s slovenskimi klerikalci ne družijo ideje ali morda celo skupni ideali, marveč da je njihova ljubezna samo pogojna to se pravi, da bo trajala samo do tlej, dokler bodo klerikalec gospodarili na Slovenskem. Čim pa bi slovenski klerikalec izgubili na svoji moči, jim bodo pravaši takoj obrnili hrbet ter jih vrgli proč kakor izžeto citrono. Kakor je torej videti, klerikalno-pravaško prijateljstvo ni baš idealno. Pravo prijateljstvo se baje spozna samo v nesreči, a pravaši že sedaj pravijo našim klerikalcem: Naši prijatelji ste samo dotlej, dokler ste srečni in močni, čim pa pridete v lebet, je našega prijateljstva takoj konec in izbrali si bomo nove prijatelje. »Zares zavidanja vredno vlogo igrajo naši klerikalec v pravaškem objemu! Sicer pa kdaj sta se še združila ogenj in voda? Slovenci klerikalec so Avstrijanci, da kar breče, hrvaški pravaši pa so prav tako odločni nasprotniki Avstrije in ti skrajno nasprotni elementi naj bi se družili in tvorili organsko enoto, kdo bi to verjel?!

Napredna zmaga na Dolenjskem. Sinoči smo dobili to-le brzojavko: Danes so bile v Beli cerkvi občinske volitve. Dasi so klerikalec porabili vsa sredstva terorizma, vendar jim to ni nič pomagalo: Zmagala je sijajno narodno - napredna stranka. Kakor Gorenjska, tako se tudi Dolenjska polagoma otreša klerikalnega jarma. In kar je najbolj razveseljivo, je to, da stoji na čelu tega naprednega gibanja vrli in zavedni slovenski kmetje sami. Čast in prižene neustrašnim volilec v Beli cerkvi! Naj bi jih posnemali volilci še drugih dolenjskih občin!

Priprave za obč. volitve v Kamniku. Piše se nam iz Kamnika: Samo mi in mi sami — tako govori naš lepi Ivan po božji nemilosti in v nesrečo celemu mestu in okolici dekan kamniški. Kakor nam je zna-

no iz sv. pisma, šla sta Jezus in hudič na neko goro. Od tam je hudič kazal Jezusu evetova mesta, rodovitno polja, reke in jezera rekoč: vse to je tvoje, če mene poslušaš. Ravno tako govori in obljublja vse mogoče in nemogoče stvari kamniški triperesna detelja: Tomanov Tinček. Primož iz Novega trga, glavni petelin, ki se najbolj repenči, je pa dekan, a pardon lepi Ivan ali takozvani polir iz Kamnika. Kar uganjajo ti ljudje, na čelu jim lepi Ivan, to presega pa že vse meje. Dekan pač misli, da bomo vsi plesali, kakor bode on godel ter bomo vsi na slepo komando njega slušali. Tako je tudi v nedeljo zvečer pričakoval s svojo njemu podobno gardo pri kamniškem večernem vlaku neko volilko, ki se je vračala iz Ljubljane domov. Ker je ta volilka po svojem prepričanju oddala pooblastilo za občinske volitve v Kamniku, jo je dekan tiral kakor kako hudodelko v kaplanijo ter jo tam kaj obdelaval, da je bilo jo. Opravič ni z lepa ničesar; poskusil je tudi s hudičem, a ker se mu tudi ta maneuver ni obnesel, jo je s prav kislim obrazom odpustil. Radi tega svetujemo občinu, da bi mu lahko poverila službo mestnega policaja, Tinčku in Primožu pa službo priganjača. Ti ljudje namreč popolnoma mislijo, da imajo takorekto občno že kar v žepu, radi tega so tudi postali tako nesramni, da se bolj trezni klerikalec sami sramujejo svojih pajdašev in voditeljev. Seveda našemu preljubnemu dekanu diši čast prvega svetovaleca še bolj pa Kamniška Bistrica in mestna hranilnica, da bi potem lahko obelisl nanjo predrago Kristofovo hišo. Toda, gospodine dekane, do tega, upamo, da ne bode prišlo, za to bomo na dan volitve že skrbili volilci, ker volku se ne sme zaupati ovce. Tudi uradnik in znani kričač Maier, ki ima menda dva meseca dopusta, ker pravi da je bolan, porablja ves ta čas, da agitira za občinske volitve. Ne vemo, ali je g. davčnemu upravitelju znano, to pa rečemo: mi davkoplačevalci ne plačujemo uradnikov zato da bi hodili v poldrugo ur oddajale Palovce agitirali za bodoče volitve. G. dekan pa naj raje pazi na marinarice in cerkvene pevce in naj bo bolj olikan, da ne bode z dežnikom pretepali hlapcev po cestah, kakor se je to zgodilo pred tedni. Tudi mu svetujemo, naj ne hodi več po tubinjski dolini, da zopet kaj ne zgubi, drugače bode zopet moral hlapec letati po »Slov. Narod« in »Jutro«. To svetujemo dekanu iz prijateljstva, da bode mirna Bosna. Capito, g. dekane in njegovi pomagači!

Iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko. (Klerikalni shod.) V nedeljo smo napravili tu pri nas klerikalni shod, katerega se je udeležilo okrog poldrugo ljudi, od teh ena tretjina naših. Na shodu je bilo šest duhovnikov. Prvi je govoril Čoč, ki je nekaj čezel o živinoreji, bikih in podporah, cestah in o drugi zmesi. S tem smo o Čoču povedali vse. Škoda vsake nadaljnj besede za ničlo, celo od klerikalcev samih priznava. To na pravimo, kdor pozna Čoč, ta lahko sklepa, koliko veljave morajo imeti na Dunaju in med spodobnimi ljudmi politiki, ki imajo take politične ničle med seboj za zastopnike ljudstva. Drugi govornik je bil profesor Jarec. Sam uradnik brez vsakega posla na dopustu, se je spravil na uradnike, češ, da nič ne delajo, in da so že zdaj predobro plačani. Klerikalna stranka ne bo nikdar privolila v kako povišanje uradniških plač. Da bi se Jarec preveč in prečito ne pokazal, in da bi se vsaj mogel braniti in zagovarjati, je seveda imenoval nekajkrat uradništvo v ministrstvu. Pa to nič ne spremeni na stvari. Namen njegov je bil, ljudi nahujskati proti uradništvu in mu spodkopati uradni ugled. Kot tretji govornik je nastopil deželni mlinar Lampe. Ta je pač, kakor je že njegova navada stokrat pregreto stvar prežvekoval o liberalcih in pel hvalo klerikalcem. Klerikalec so prinesli ljudem vso srečo in popravili, kar so baje zagrešili liberalci prej sto let nazaj. Liberalci so vzrok vse deželne mizerije, vsega dolga. V eni sapi je trdil, da liberalcev sploh ni, več, da so brez moči in pomena, na drugi strani pa je zopet poudarjal, da so zopet vseh klerikalnih neuspehov krivi ti šmenitani liberalci. Ta božji mlinar je megle precej na sapo. Povzdignujoč dalje svojo stranko je trdil, kako nepristransko da ta postopa, v isti sapi pa se je bahal, kako je političnemu nasprotniku pokazal vrata in da občne in sploh, kdor ni z njimi, ne bo deležen nobenih deželnih podpor. »ker med njimi (klerikalci) in liberalci je prti pretrgan.« Nekako tako se je vse to zvršilo brez vsakega naučusenja, brez vsakega ploskanja. Ljudje so se razšli največ v mnenju utrjeni: veliko obljub, še več zabavljanja pa nobenega uspeha, kakor do zdaj.

Cestni odbor radovljanski. je sicer po večini klerikalni, a to ga še nikakor ne opravičuje, spravičati vse prebivalstvo v nevarnost. Cestni odbor je sklenil, najeti posojilo

20.000 K. To še ni nič hudega. Nevarnost tiči v tem, da je sklenil, najeti to posojilo pri kmečki hranilnici in posojilnici po domače Bartelnovi v Radovljici. To je namreč posojilnica z neomejenim poroštvo, kar pomeni, da bi v slučaju kakaga poloma moral ves kladni okraj z vso svojo davčno močjo trpeti zgrubo pri posojilnici. Ne vemo, če so si klerikalni prenapetosti in modriji sploh na jasnem, kaj pomeni njihov sklep. Tu je pač treba energične pritožbe zavednih davkoplačevalcev, ki naj preprečijo, da bi se posojilo najelo pri takem zavodu, ki zahteva od vsakega člana neomejeno poroštvo. Saj je dovolj zavodov, kjer takega porošstva ni treba.

Nemški pisatelj o upravičenosti čeških in jugoslovanskih zahtev. Eden najglasovitejših sedaj živelih nemških pisateljev Herman Bahr piše o narodnostnih zahtevah Čehov in Jugoslovancov o svoji pravkar izšli knjigi »Austriaca« doslovno to-le: Češki narod zahteva samo ono, kar mu je potrebno, da more živeti, samo ono, česar se ne more odreči, ne da bi samega sebe ne zanikal, samo ono, kar mora imeti, ako hoče živeti kot narod. Prav isto zahtevajo tudi Jugoslovani. V »inozemstvu« sem često slišal govoriti, da so naše narodnosti nenasilne. Ako preiščemo ono, kar žele, moramo se samo čuditi, da tako malo zahtevajo. Zares, to, kar zahtevajo, je golo življenje! Toda vlada jim niti tega neče dati in jih tako tira v obupnost. »Tako govori in piše pošten, izobražen, pravičen in v resnici kulturni Nemec, eden najprosvitljenejših mož, kar jih je vzniklo iz nemškega naroda — Herman Bahr! Ako bi beseda tega velikega kulturnega delavca zalegla med nemškimi državniki in politiki, bi že zdavna zavladal v naši Avstriji popoln narodnostni mir.

Od Južne železnice. Provizorični asistent Feliks Kodrič in uradniški aspirant Leopold Samonig v Postojni sta premeščena v Mattarel. **Iz Mokronoga:** Vseled zadnjega strahovitega požara v Mokronogu je bilo v največji nevarnosti poslopje g. Urbana Zupanca, veletrca v Ljubljani, v katerem se nahajajo vsi c. k. uradi. Požarni brambi, gospodni uradnikom, slugam in domačini se je po napornem delu vendar posrečilo, že goreče poslopje rešiti, ter obvarovati gospoda Urbana Zupanca nepregledne škode. Ko si je pozneje vse to naš znani rodoljub gospod Zupaneec sam ogledal, je tudi povrnil trud in nevtrasto delo v obilni meri, za kar se mu izreka javna zahvala!

Elektroradiograf »Ideal«. Spored za torek 17., sredo 18. in četrtek 19. oktobra: Pogled na Vezuv. (Prekrasen naravni posnetek zadnjega izbruha tega ognjenika.) Enoch Arden. (Idila v 2 dejanjih po znameniti pesmi Tennysona. Prekrasna slika za izobražence. Film je dolg 700 metrov.) Uporni soprog. (Jako komično.) Vsa petek specialni večer z lepimi slikami. Zapomnite si natančno ta datum! V soboto 21., nedeljo 22., ponedeljek 23. Zigmor učinkovita detektivna zgodba, ki prekaša zanjamo vse doslej pokazano.

Slabomni zašel. Ko je v soboto spremljal posestnik Ivan Vesel iz Travnika pri Ribnici svojega 53letnega slabomnega tasta Ivana Knavsna na božjo pot na Brezje, se mu je ta v cerkvi med ljudi izgubil ter ga do danes še niso dobili. Mož je bolj majhen, ima temne, že nekoliko sivkaste brke in take lase, je bil oblečen v svetlorjavno obleko ter je imel pri sebi okoli 200 K denarja. Kjer bi se utegnili ustaviti, naj ga pridržijo in Vesela takoj obvestijo.

Policija je v soboto zasačila nekega tičarja. ki je na Goloveu z limanicami lovil ptice ter mu konfiscirala limanice in nakovljene ptičke. — V nedeljo je bil pa pri Sv. Petra mostu zasačen neki ribič, ki je brez dovoljenja tam lovil ribe. Tudi temu je stražnik konfisciral ribnico in ribe.

Aretiran je bil včeraj popoldne neki 61letni krošnjar iz Dolenjskega, ker je zagrešil nad neko šolsko učenko oskrumbo. Policija ga je izročila deželnemu sodišču.

Nesreča. Včeraj je padel vžitkar Jakob Zupan v Tržiču s pet metrov visokega zida ter si zlomil nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 20 Macedoncev, 6 Kočevarjev, 40 Hrvatov in 5 Slovencev, nazaj je prišlo pa 120 Hrvatov. 80 Hrvatov je prišlo iz Tirolskega; iz Notranjske se je odpeljalo v Bolgarijo 150 tesačev.

Izgubljeno in najdeno. Neki trgovski sotrudnik je izgubil pelerino in klubok. — Delavec Štefan Simič je izgubil denarnico, v kateri je imel čez 20 K denarja. — G. Emil Runpel je izgubil črno palico s srebrnim držajem. — G. Ivan Stuller je našel natakarsko torbico. — Alojzij Repič je našel dolgo srebrno verižico. — Zidar Andrej Keber je našel denar-

nico s srednjo vsoto denarja. — Čevljarski mojster Anton Trtnik je našel par čevljev, katere dobi izgubljeni pri najditelju na Francovem nabrežju št. 21.

Narodna obramba.

Omizje v gostilni pri »Belem volku« v Ljubljani je darovalo družbi sv. Cirila in Metoda 18 K mesto venca na krsto umrli gospej Ivanki Kuharjevi, soprogi g. Kuharja, tajnika banke »Slavije«. Zbirka istega častitega omizja je dosegla obenem vsoto 200 K in pridobila rodoljubnem krogu sedmo diplomirano pokroviteljstvo, kar dokumentuje 1400 kron darov, položenih na altar domovine. Zastopnik tega pokroviteljstva je gospod Alojzij Lenček, kleparski mojster in hišni posestnik v Ljubljani. Namestnika gg.: Anton Razinger, mestni učitelj, dr. Fr. Tominešek, odvetnik. Vzor-rodoljubom: Slava!

Društvena naznanila.

Narodna čitalnica v Ljubljani obhaja letos 50letnico svojega formalnega obstoja. Kot oblasti priglaseno društvo je ona tretja na vsem Slovenskem. V resnici pa je ljubljanska čitalnica najstarejša izmed vseh, ker je obstajala kot klub že več let pred ustanovitvijo društva. Neoporečno je, da so bile čitalnice in slična društva nekdanj po celi Sloveniji in so ponekod ob meji še danes studenec narodnega dela, vir narodnega navdušenja, da so se v njih zbirali in medsebojno spodbujali vsi naši narodni probuditelji in delavci. V čitalnicah leži začetek našega narodnega življenja, v njih in iz njih se je vršilo naše narodno probujenje in vstajenje. Danes vrše narodno delo pred vsem druga društva in organizacije, ki so po večini izšla iz čitalnice, nekdanji čitalnični odseki: pevski, glasbeni in telovadni zbori, narodno-obrambni in igralni odseki, ki so vsi postali samostojna društva. Premnogokrat se je po ustanovitvi čitalničnih društev zopet so ustanovili čitalničarji. Zato danes čitalnice nimajo več tistega velikega narodnega pomena, kot so ga imele nekdanj. Toda pozabiti ne smemo, da je naše čitalništvo zibelka narodne zavednosti. Zato čitalništvo zasluži, da mu je ves narod hvaležen, da ga visoko ceni, in da s svečanostno proslavi njegov veliki pomen. To naj se zgodi sedaj ob 50letnem jubileju naših najstarejših čitalnic. Narodna čitalnica v Ljubljani bi morala letos slovesno praznovati svojo petdesetletnico. Odbor je prelozil to slavlje na januar 1912 in sklenil, da bodi ta jubilej pravzaprav proslava vsega našega čitalništva. Vse čitalnice in narodna bralna društva, vsa društva — otroci čitalnic, ves narod se naj udeležijo te proslave. Slavnost se vrši 6. januarja po sporedu, ki ga podajamo v sledečem v glavnih obrisih. Dopoldne: slavnostno zborovanje v Narodnem domu. Popoldne: slavnostna predstava dramatičnega društva v Ljubljani, s sodelovanjem drugih društev v dež. gledališču v Ljubljani, ki naj poda sliko kulturnega napredka od prvih let čitalništva do danes. Zvečer: narodni ples v veliki dvorani in vseh gorenjih prostorih Narodnega doma s sodelovanjem sl. Slovenske Filharmonije v Ljubljani. Gledališka predstava se vrši po potrebi že 5. januarja zvečer. Podrobnosti bodo pravočasno uaznanjene. Kakor nekdanj v čitalnicah in bralnih društvih ni manjkalo nobenega narodnjaka, tako naj ne zamudi proslave čitalništva nobeden zaveden Slovenec, nobena zavedna Slovenka!

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi v sredo, dne 18. t. m. ob 9. zvečer v društvenih prostorih sestanek članov, na katerem se bo razpravljalo o prireditvi plesnih zabavnih večerov v letošnji zimski sezoni. Gg. člani vabimo, da se tega sestanka, na katerem se bo izvolil tudi plesni odbor, mnogobrojno udeležijo.

Litijsko - Šmartinski Sokol priredi je v nedeljo v gostilni »na Pošti« vinski trgatav, ki se je prav dobro obnesla, kar je bilo pričakovati, kajti v Litiiji nimamo vinogradov, zato se smelo rečemo, da večina obiskovalcev ni še imela prilike biti v trgtavi. — Telovadci in telovadkinje premenile so verando v pravezni vinograd. Ob potu k istemu nabiti so bili primerni napisi. Videli smo tudi možička, ki se ga je v gorci preveč nalezel in se je domov grede ponesrečil. Ko je župan občine »Liberga« otvoril trgatav so se podale viničarke in gostje vriskaje v vinograd. Tem so sledili tudi drugi pod pretrvezo, da bodo pomagali, a so prišli le krasti. Zupan, tajnik, policaj in viničarke imele so polne roke dela s tatovi. Pri sladkem grozdlju in moštu je »Ribničane« tudi pekeli kostanj. Po trgtavi se je vršilo šaljivo predavanje. Znani humorist g. Pleničar nam je dokazal, da je dandanes vsaka

stvar se enkrat tako draga, kakor je bila nekaj, n. pr. včasih je stala zemlja dva krajčerja, danes pa stane štiri vinarje itd. Da Sokol ustreže mladini, prihiteli so dragevolje sodelovati tudi šmartinski tamburaši. Skratka bilo je prav imenitno, dokaz, da je bila dvorana ob tretji uri zjutraj polna gostov, ki so bili v resnici židane volje in povsem zadovoljni. Upamo, da je bil Sokol tudi zadovoljen z gnutnim uspehom, kakor je bilo čuti, ostalo je čistega nekaj čez 100 kron. Seveda bilo bi lahko še več, ako bi se nekateri ne bili odlikovali s svojo odsotnostjo, kar sedaj gotovo ni na prostoru, ko Sokol tako nujno potrebuje gnutno podporo, kar naj se blagovoli vzeti na znanje. Proč z različnimi izgovori in osebnostmi in posnemajte g. Štribarja, gostilničarja »na Pošti«, ki je podaril vse grozdje v to svrhu, za kar zasluži, da se ga tem potom pohvali. Hvala pa tudi gospej Steinerjevi in gospi pl. Wurzbach za jabolka. Pohvalni omenjeni zaslužijo tudi biti gospice Grm, Klemene (iz Ljubljane), Preinfalk in Roglič, dalje gospod župan, ki je imenitno opravljal županov posel, istotako njegov tajnik in policaj (Fran Pogačnik) ter g. Luce Magolič za šaljive slike in g. Lajovic Fran ki je v potu svojega obraza posnel kostajnarja Ribničana.

Klerikalne spletke proti Ribnikarjevi kandidaturi.

Klerikalcem je Ribnikarjeva kandidatura v deželni zbor silno neprijetna. Ker pa vedo, da v odprtem volilnem boju ničesar ne dosežejo, skušajo v zadnjem hipu njegovo kandidaturu kratkoma onemogočiti. Ves klerikalni aparat se trudi, da bi Ribnikarja očrnil pri vladnem svetniku vitez Laschanu in da bi po možnosti dosegel prepoved kandidature. Da bi bil pritisk na Laschana izdatnejši, vplivajo potom e. kr. deželne vlade. V sobotnem »Slovenec« delajo klerikalec Ribnikarja odgovornega za pisavo »Jutra«, dasi nima Ribnikar »Jutro« prav nič stike. Pri Laschanu pa je menda sam deželni odbor interveniral in zahteval, da prepove Laschan kandidatu Ribnikarju tudi shode. Lampeta in druge klerikalne korifeje najbolj to jezi, da se je drznil kandidat Ribnikar brezobzirno kritizirati klerikalne spletke zalegle. Upamo, da se vladni svetnik vitez Laschan ne bo prav nič oziral na klerikalne denunciacije. Klerikalec pa naj si zapomni, da je tudi v novem občinskem svetu gospodarica narodno-napredna stranka in da bi se proti vsakemu najmanjšemu nasilstvu, ki bi ga hoteli vprizoriti klerikalec nad katerim koli magistratnim uradnikom, vzdignil v naših vrstah tak odpor, kakršnega merodajna gospoda v Ljubljani že dolgo ni čutila.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes zvečer se igra drugič duhovita in zabavna Straussova komedija »Zlata skleda« (za neparabonente). Ta komedija se igra vse leto skoraj nepretrgoma na Dunaju in v Berlinu z velikanskim uspehom; v Vratislavi, v Gradcu, v Pragi in povsod je izredno ugajala kot prava senzacija. Ako pri nas celo take komedije ne zanimajo, potem resnično ne more zanimati že nič več! Vsakdo ima užitek in zabavo pri njej. — V četrtek prvič za parabonente vesela opereta »Srmežljiva Suzana«. — V nedeljo zvečer opera »Rigoletto«. Na to krasno opero opozarjamo zunanje goste!

Književnost.

— Milan Pugalj: Mali ljudje, broširano 3 K, poštnina 20 v, skupaj 3 K 20. Založil Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. V tej knjigi je pisatelj zbral devet povesti, ki se odlikujejo z živo realitiko in so psihološko dovolj poglobljene. Majhni ljudje nastopajo v njih, razmere so vsakdanje, zapletkov ni posebnih, toda vse je ostro opazovano in očrtano, zategadelj pa tudi zanimivo do konca. Najbolj so se posrečile pisateljeve slike iz preprostega kmetijskega življenja, med njimi zlasti »Zimska pot« in »Osate« s svojo pretresljivo tragiko. — Knjigo krasno naslovena slika polna ubranosti, izdelek slikarja M. Gasparija. Te krasne povesti se dobe tudi vezane za ceno 4 K v knjigarni.

Umetnost.

— Slovanska umetnost. Ugledna umetniška revija »Die Kunst für

Alle« je posvetila svoj najnovejši bogato ilustrovani zvezek srbski umetnosti. Seže zdaj, ko stoji na razstavi v Rimu srbski paviljon, je Evropa spoznala srbsko umetnost in jo občuduje. Na Dunaju so Meštrovičeve še čez ramo gledali, zdaj pa ga občuduje ves svet. Ni dolgo tega, kar smo poročali, kaj je italijanska revija »La Lettura« poročala o njem — zdaj je pa »Die Kunst für Alle« posvetila srbski umetnosti poseben sešitek in pravi »Das überauschende unter den vielen Ausstellungen ist diejenige, die im serbischen Pavillon zu sehen bekommen«. List pri naša celo vrsto reprodukcij razstavljenih srbskih umetnikov in sicer so zastopani Meštrovič, Rosandić, Mirko Rački, Gjorgje Jovanović, Murat, Poček in Križman. Opozorjamo čitatelje na te ilustracije; spoznali bodo iz njih na kako visoki stopnji stoji in kako samonikla slovanska je srbska umetnost.

Razne stvari.

* Kolera, Sanitetni oddelek ogrskega notranjega ministrstva razglasa, da mu je bilo naznanjenih 21 sumljivih slučajev in 3 slučajja kolere. Razen teh slučajev so konstatirali v obeh slučajih, ki so se dogodili dne 13. oktobra v Budimpešti, pravo azijsko kolero. — Italijanske oblasti hočejo zamolčati, da se je zgodilo v Italiji v prvi polovici oktobra 331 slučajev kolere in da je umrlo za kolero 92 oseb. Najbolj prizadeta je Catania.

* Maksim Gorkij zbolel. Ruski pisatelj Maksim Gorkij je nevarno zbolel na otoku Capri. Njegov prijatelj, založnik Piatniaskij je odpotoval iz Moskve k njemu.

* Stavka cementnih delavcev v Zagrebu. Delavci tovarne za cement v Podsudu, so začeli zaradi plačilnih diferenc stavkati. Prišlo je do hudih rabuk ter je moralo posredovati tudi orožništvo. Iz delavskih vrst sta padla baje dva strela.

* Potres na Siciliji. V Catani in na Siciliji so čutili lahni potresni sunki. V krajih Giarre, Macchia, Guardia, Rondinella in Santa Venerina je bil potresni sunek precej močan. V Guardiji in Santa Venerini sta bile dve osebi ubiti. Več hiš se je zrušilo. V Macchiji se je podrli cerkev in v Rondinelli se je zrušilo več hiš. Kakor poročajo iz Giarre, je bilo 14 oseb ubitih. Mnogo ljudi leži še pod razvalinami.

* Železniška nesreča. Iz Genove poročajo: Na postaji Rivarolo je trčelo včeraj več tovornih voz, ki so prišli v tek in dosegli že hitrost 80 km, v neki tovorni vlak. Dva zaviralca sta mrtva, strojevodja in kurjač sta ranjena.

* Zavarovalnica za ločene. Danska pisateljica Karin Mihaelis, ki je spisala tudi svetovnoznano knjigo »Nevarna starost«, je ustanovila posebno zavarovalnico, ki je dosedaj edina na svetu. To je zavarovalnica za ločene. Oba zakonska se lahko zavarujeta in dobita v slučaju, da se ločita, zavarovalnim premijam primerno rento. Ta renta se izplačuje toliko časa, dokler se klient zopet ne oženi ali omoži. Živeti pa morata zakonska skupaj najmanj 5 let, ker pred 5. letom se renta tudi v slučaju ločitve ne izplača.

* Japonski Rothschildi. Mitsun se imenuje rodbina na Japonskem, ki jo lahko primerjamo evropskim Rothschildom. Kakor Rothschildi so bili tudi Mitsun še pred polstotletjem revni ljudje. Navadni kramarji, ki so kramarili od kraja do kraja in prodajali razne malenkosti in pobirali stare cunje. Toda bili so štedljivi, podjetni, in se zadovoljili z vsako kupčijo, če je le kazala kaj dobička. Možili so se izključno le med seboj in množili so se jim otroci in premoženje. Danes premorejo Mitsun več kot eno milijardo frankov. Rodbina je raztresena po celi Japonski, glavni sedež pa ima v Tokiju. Mitsun imajo odločilni vpliv na več bankah, so udeleženi pri raznih industrijskih podjetjih posebno pa pri raznih železnicah in parobrodskih družbah. Sploh ga skoro ni na Japonskem večjega javnega podjetja, pri katerem bi ne sodelovali podjetni Mitsun. Kako dobri spekulanti so nam kaže sledeče: Pred rusko - japonsko vojno so imeli Rusi v najemu ribištvo na otoku Sahalin. Plačevali so na leto po 1500 rubljev najemnine. Ko so po vojni zasedli južni del otoka Japonci so prevzeli v najem ribištvo Mitsun in sicer brez konkurence za enako najemnino. Začeli so se intenzivno pečati z ribištvo in dvignili so kupčijo tako visoko, da so si zaslužili v par letih nič manj kot 17 milijonov frankov.

* Kozakova zaobljuba. Mladega kozaka je prehitel v pustinji vihar. Bril je hud, oster veter, švigale so strele in sekale okoli jezdec v drevesa in v zemljo. Grom je neprestano pretresal ozračje. Nastala je temna noč — zgrbil je pot in ves obupan v vednem strahu pred grozno

katastrofo je popustil vajeti, in se popolnoma izročil srečni usodi in zvestemu konju. Toda tudi vseh neprikljaj vajena in utrjena žival se začela pešati. Sedaj se spomni kozak na svojega patrona Miklavža. Med treskanjem in gromenjem, v silnem pišu in vrišu vetrov, v temni noči med groznim svetlikanjem bliskov je dvignil kozače prošeče svoj glas in milo molil: »Sveti Miklavž, veliki sveti Miklavž, moj sladki patron, reši me iz te nevarnosti! Za plačilo prodam konja, kupim za ves denar sveče in ti jih prižgem na altar!« — In ponehal je vihar; našel je konj stezo in kot prerojen je stekel proti domu, kamor je srečno prišel s svojim gospodarjem kozakom Miklavžem. Drugi dan je kozak vstal že za rano. Šel je v hlev, vjel lepega domagega petelina, privezal ga je na konja in hajd v mesto na semenj. — Postal je na tržišču, in težke misli so mu rojile po glavi pri pogledu na svojega konja. He kozače! Kaj pa imaš na prodaj, ga nagovori končno neki znanec. E prijatelj! mu odvrne zamišljeni kozak, konja prodajam in petelina. Prodaj pa le oboje skupaj. Kdor mi da za petelina 200 rubljev, mu dam konja za 30 kopejk. Kupec se je pač malo začudil, toda kaj nje-ma mar kozakove muhe. Kupčija je bila dobra. Dobil je izvrstnega konja in petelina za 200 rubljev in 30 kopejk. Udarila sta. Izpila par kašice medicine in spravil je kozak Miklavž 200 rubljev, ki jih je dobil za petelina, skupilo za konja pa 30 kopejk je nesel svojemu patronu. Kupil je sveče, jih prižgal na altaru sv. Miklavža in šel vesel zopet domov.

Izgubila je neka gospodična 17. t. m. med 7. in 8. zjutraj na potu po Ahaceljevi ulici, Sv. Petra cesti do jubilejskega mostu in nazaj v Kolo-dvorsko ulico zlato zapestnico z obeskomo v obliki deteljice. Pošteni naj-ditelj naj zapestnico odda proti nagradi na magistratu.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj naznanja, da se vrši v četrtek, dne 19. oktobra 1911 ob 1/2 9. zvečer v gostilni gosp. Matjana (prej »Katoliški dom«) na Turjaškem trgu 1

volilni shod

na katerem poročata kandidat za deželni zbor g. Adolf Ribnikar in dr. poslanec g. dr. Vl. Ravnihar. Sodelujočniki, udeležite se shoda polnoštevilno. Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 17. oktobra. V današnji seji državnega zbora, ki se je začela ob 11. dopoldne, je bil prečitan med dopisi tudi dopis tržaškega okrajnega sodišča za izročitev poslanca Rybára zaradi prestopka žaljenja časti. Na dnevnem redu je tudi proračunski provizorij od 1. januarja do 30. junija 1912. Finančni minister bo poročal tudi o nedostatkih pri nakupu tobaka od holandskih firm. K draginjski debati govori kot predzadnji govornik nemški agrarec Seidl. Po govori generalnih govornikov o draginji, so bili predlogi odkazani odseku. Prvo branje draginjske predloge je s tem končano.

Blamirani klerikalec.

Dunaj, 17. oktobra. Pod pritiskom javnosti, ki dela slovenske klerikalec odgovorne za zavlačenje uradniške predloge, se je danes dopoldne »Hrvaško - slovenski klub« zopet sestel k seji, da bi se posvetoval, ali naj vztraja pri svojem ugovoru proti takojšnjemu odkazanju predloge brez prvega branja na odsek. »Hrvaško - slovenski klub« je bilo na vsako stran težko se odločiti. Odtegniti ugovor, bi pomenilo odkrito priznati svojo blamažo. — Vztrajati pri odgovoru, pa bi pomenilo, da so slovenski klerikalec edina parlamentarna stranka, ki je uradništvu do skrajnosti sovražno. Klerikalec so zato sklenili, kreniti srednjo pot, da jim ni treba storiti niti eno, niti drugo. Sklenili so, vztrajati na prvem branju, udeležiti se pa debate samo v toliko, da poda dr. Šusteršič v imenu kluba kratko izjavo. Klub je s tem hotel trmoglavo, da se vrši prvo branje, zbornica pa je spregledala ta namen in blamirala klerikalec s tem, da so se vsi predlagatelji odrekli besedi, tako da je kot edini govornik v specialni debati nastopil dr. Šusteršič in govoril contra. S to klasično demagogijo in blamažo se hočemo še podrobneje pečati. — Tako jo generalnih govori, ki bodo

končani popoldne, se uradniška predloga še tekom popoldneva izročil odseku. Klerikalec so se tedaj na obe strani nesmrtno blamirali.

Dunaj, 17. oktobra. V vprašanju uradniške predloge so doživeli slovenski klerikalec eklatantno blamažo. Tudi generalna pro - govornika dr. Gross in Seitz sta se odpovedala govoru, tako da je samo dr. Šusteršič briliral s svojim govorom. Nato je bila uradniška predloga odkazana budgetnemu odseku. — Nato je utemeljeval poslanec Dulibić svoj nujni predlog glede dalmatinskih železnic in se je oglasil k besedi vodja trgovskega ministrstva Röhl.

Zveza Dalmacije z Avstrijo.

Dunaj, 17. oktobra. V debato o nujnem predlogu poslanca Dulibića glede dalmatinskih železnic, je posegel tudi sekijski šef Röhl, ki je izjavil, da so vse vesti, da so dalmatinske železnice zveze ogrožene, brez podlage, in da Avstrija ne more pristopiti, da bi se tangirali interesi Dalmacije. Od ogrskega parlamenta pa je odvisno, kdaj se bo zgradila proga na hrvaškem ozemlju. Treba je zato posebnega sklepa in je ravno zato letošnje leto zelo ugodno, ker so postavke za državne železnice na Ogrskem proračunu precej zvišane. Glede Dalmacije in Kranjske pa izjavlja vlada, da bo vse storila, da bodo predpriprave od avstrijske strani izvršene. V Dalmaciji zgrade progo čim prej, delo za progo Novo mesto-Metlika pa se odda že prihodnji mesec.

Govor dr. Šusteršiča.

Dunaj, 17. oktobra. Poslanec dr. Šusteršič se je najprej postavil proti uradniškim zahtevam, ter izjavil, da je njegova stranka zlasti proti tako visokim prejemkom višjih činovnih razredov uradništva in da za tako izboljšanje ne more njegova stranka glasovati. Pri nas v Avstriji imamo vsaj 40% uradnikov preveč. Čim več uradnikov pa je, tem slabša je uprava. Zaganjal se je nato v uradništvo, češ, da v uradih nič ne delajo. Njegova stranka da tedaj zahteva, da naj bi uradniki posvečali vse svoje moči v prid državi. V demagogičnih besedah se nato spominja takozvanih nižjih uradnikov, oficijantov in slug in pravi, da bi bila njegova stranka za izboljšanje prejemkov teh slojev. Popolnoma osupel je bil dr. Šusteršič, ko so mu poslušalci povedali, da je v predlogih preskrbljeno tudi za te sloje. Odgovoril je, da je že mogoče, da pa on tega ne verjame, da bi bila država pripravljena, pravično razdeliti kredit na vse sloje. — Dr. Šusteršič nato izjavi, da bi bila njegova stranka za reformo, toda le, če bi se sklenil obenem junktim, da država ob istem času odpusti 40% uradnikov. Neumevno je, kako si dr. Šusteršič to predstavlja. Njegov govor je napravil v parlamentu nepopolno mučen vtisk, in vsi so soglašali v tem, da vodja slovenskih klerikalcev še nikdar ni nastopil tako skrajno nerodno.

Budgetni provizorij.

Dunaj, 17. oktobra. V budgetnem provizoriju stoje tudi sledeče postavke: 76 milijonov izrednih vojaških stroškov, 254 milijona za državni dolg. Stavbni stroški in nabava obratnih sredstev državnih železnic 109 milijonov. Finančni minister se pobašča, da izplača do 1. marca 1912 zapadle državne zakladne liste.

Italijanska fakulteta.

Dunaj, 17. oktobra. Na koncu današnje seje italijanskega kluba, je posl. Conci podal predlog, da naj se obravnava predlog o italijanski pravni fakulteti pred proračunskim provizorijem. Slovenski poslanci so se odločili ta predlog podpirati. Tudi slovenski poslanci, in to iz sledečih vzrokov: 1. spravijo Nemce v veliko zadrego, 2. pa morejo sami nastopiti proti italijanski predlogi in osvetliti italijansko kulturo, ki se je posebno pokazala ob priliki zadnjega ljudskega štetja.

Nemški sodniki.

Dunaj, 17. oktobra. Poslanec Malik je na koncu draginjske debate vehementno napadal justičnega ministra Hohenburgerja, češ da mora pod strankarsko justico zlasti on toliko trpeti. Sodniki v njegovem okraju so tako kompromitirani, da se je moral obrniti na justičnega ministra, da določi za njega slovenske sodnike namesto nemških. Sodniki v Lipnici sede do 5. zjutraj v gostilnah in kavarnah, demolirajo lokale, ob 8. pa pridejo na sodišče sodit. Poslanec Malik je ponudil zato tudi dokaze.

Draginjski odsek.

Dunaj, 17. oktobra. Po seji se je sestel takoj draginjski odsek, da se posvetuje o draginjski predlogi.

Vojni svet.

Dunaj, 17. oktobra. Pod predsedstvom cesarja se je vršila danes na dvoru vojna konferenca, katere so se udeležili nadvojvode Fran Ferdinand in Evgen, vojni minister, deželnoobrambni minister, šef generalnega štaba in bosanske deželne vla-

de, armadni nadzornik in generalni nadzornik.

Mesno vprašanje.

Budimpešta, 17. oktobra. Strokovni referenti se sestanejo koncem tedna, da nadaljujejo svoja pogajanja. V političnih krogih nimajo upanja, da bi prišlo do sporazuma. Ogrski politični krogi izjavljajo, da je ogrsko stališče tako, da ga ne more omajati noben sklep avstrijskega parlamenta, in avstrijska vlada tudi ne sme ubogati zahtevam parlamenta.

Ogrski kabinet.

Budimpešta, 17. oktobra. Vladni organi energično dementirajo vesti, da je stališče kabineta omajano.

Hmeljska kupčija.

Norimberg, 17. oktobra. 300. Nespremenjeno, vendar prijazneje 280 335.

Bolgarska in Turčija.

Sofija, 17. oktobra. Predvčerajšnjim ponoči so poskusili zlikovci v Slinvici in Kjustjendilu z bombami pognati tamošnja skladišča orožja v zrak. Straža je zlikovce prepoznala, ne da bi se ji bilo posrečilo, zlikovce prijeli. Govori se, da so atentat hoteli izvršiti turški vohuni.

Sofija, 17. oktobra. Velikansko razburjenje na Bolgarskem proti Turčiji, je napravilo stališče kabineta zelo težavno. Bolgarska vlada je primorana, obrniti se na turško vlado, da izpolni vsaj najnujnejše zahteve Bolgarske, to je, da zgradi progo Kjustjendil - Kumanovo in da po-garancije pri volitvah eksarha, ter odredi potrebno za varstvo Makedoncev. Turčija se je za vse to iz-davna zavezala, storila pa dosedaj ni ničesar.

Abdul Hamid hoče pobegniti.

Belgrad, 17. oktobra. Listi poročajo iz Soluna, da je v zadnjem času exsultan Abdul Hamid ponovno poskusil uiti. Nadzorstvo nad Abdul Hamidom so postrili.

Monarhistična vstaja na Portugalskem.

Pariz, 17. oktobra. Na severu Portugalske se zbirajo zopet monarhistične čete, zlasti v okolici Montalegra. Vlada je poslala proti njim več vojaških oddelkov.

Revolucija na Kitajskem.

London, 17. oktobra. Iz Šangaja poročajo, da so revolucionarji vedno bolj zmagoviti. Revolucionarji nosijo po mestu zastave z napisi: »Iz-trebite Mandžun!«

Bruselj, 17. oktobra. Trije revolucionarji so hoteli ubiti z bombami admirala Lihnu. Atentat se je ponesrečil.

Atentat na severoameriškega predsednika.

Pariz, 17. oktobra. Iz St. Francisca javljajo, da so našli na progi pred El Capitano tik pred odhodom vlaka, v katerem je bil tudi predsednik Zedinjenih držav Taft 36 dinamitnih patron. Posrečilo se je patronu še v zadnjem trenutku odstraniti.

Vojna med Chile in Perujem.

Milan, 17. oktobra. »Seecolo« poroča iz Buenos Airesa, da se je razmerje med državama Chile in Peru tako poostriilo, da je vojna neizogibna.

Italijansko-turška vojna.

Italijanske ladje v turških vodah.

London, 17. oktobra. »Times« poroča iz Carigrada, da je uradno dognano, da so trije italijanski torpedni rušilec križali v turških vodah pred mestom Mitilene in da je ena teh ladij celo prišla v pristanišče.

Italijanske ladje v grških vodah.

Berolin, 17. oktobra. »Lokal Anzeiger« poroča, da križajo tri italijanske torpedovke v grškem arhipelu in da so v grškem vodovju tudi ostro streljale. Iz Preveze in Valone poročajo, da tam že tri dni niso videli nobene italijanske ladje, pač pa imajo turške oblasti obvestila, da križajo italijanske ladje ne daleč na morju.

Carigrad, 17. oktobra. Iz Ajvalika poročajo, da so 14. t. m. križale tri italijanske torpedovke v arhipelu. Ena teh torpedovk je pozneje priplula v Mitelene.

Veliki vezir.

Carigrad, 17. oktobra. Veliki vezir hoče podati parlamentu sliko turške politične situacije glede na zunanjo politiko. Tripoliški poslanci so zahtevali, da se obtoži bivši veliki vezir Haki-paša. Mladoturki hočejo napraviti z zmerno liberalno stranko koalicio, ki ima namen strmoglaviti sedanjega velikega vezirja Said pašo, in uglati pota Hilmi paši, ki je znan kot zagovornik skrajnega odpora proti Italiji.

Turčija se pričuje.

Pariz, 17. oktobra. Turški zunanji minister Ahmed Riza se je obrnil na delegacijo francoske mirovne družbe s protestom proti postopanju Italije in proti dejstvu, da evropske velesile ne marajo intervenirati.

Vinski mošt 44—56 K, stara vina
54—60 K, star, naj-
finjši rizling 60 K,
50 % pristna sli-
vovka, drožnik in tropinovec 114 K za
100 litrov prodaja 3490
" J. Kravagna v Ptuj. "

Uradnik izbe 3555
zračno, mehlovano sobo
v bližini justične palače, če mogoče s
celo preskrbo. 3550
Ponudbe na upravnistvo »Slov. Nar.«

Drva za kurjavo
suha, trda in mehka,
odpadki od stavbnega lesa
se dobe v tovarni V. Seagnettija,
cesta na Rudolfovo železnico šte-
vilka 16, za državnim kolodvorom.
3543

PRIVATNI PLESNI POUK.
V ponedeljek 23. oktobra se prične v dvorani hotela „UNION“ poseben plesni
poduk za gospodične in gospode iz boljših krogov. Plesne vaje, katerih udeležiti se
morejo samo oni, ki so se prej vpisali pri spodaj označenem, vršile se bodo vsak ponedeljek
in četrtek, začeti ob 8 uri zvečer.
Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje se vsaki dan od 11—12 ure dop. in od
2—5 popoldan.
3551
Giulio Morterra, Hotel pri Slonu št. 73.

Aviso! 3542
Vojaška uprava kupi po trgovskih običajih za
Gradec . . . 6110 q sena, 2970 q steljne, 1250 q posteljne slame;
Maribor . . . 1320 q » 4120 q »
Beljak . . . 2090 q »
Ljubljana . . . 3340 q » 1700 q »
Gorica . . . 80 q » 3410 q » 730 q »
Pulj . . . 180 q » 770 q » 1650 q »
Zadevna zagotovljena obravnava bo 25. oktobra 1911 pri vojaškem
oskrbovalnem skladišču v Gradcu.
Kolkovane prodajne ponudbe morajo do najpozneje 9. dopoldne do-
speti pri vojaškem oskrbovalnem skladišču v Gradcu, kjer se tudi
lahko iz tamkaj razpoložljivih popolnih nakupnih aviz in uzančnih zvezkov po-
gledajo natančnejši pogoji. Nakupne avize in uzančni zvezki se tudi brezplačno
dobivajo pri vojaških oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu,
Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.
V GRADCU, oktobra 1911.
Od c. in kr. intendance 3. voja.

Konfekcijska trgovina
A. Lukič
Ljubljana, Pred škofijo 19
3215
priporoča svojo velikansko zalogo zgotov-
ljenih oblek po najnovejšem kroju za go-
spode, dečke in otroke. — Najnovejša
:: konfekcija za dame in deklice. ::
Solidna in točna postrežba. Najnižje cene.

Anton Šarc, Ljubljana
Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica
z električnim obratom priporoča zelo dobro in se-
:: lidno izdelano perilo po nizkih cenah. ::
Opreme za neveste.
Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon
in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje
rjuhe, brisalke, prti, prtiči, nogavice, maje.
Perilo „TETRA“
za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-
tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta
:: poskušnja vsakega zadovoljila. ::
VZORCI NA RAZPOLAGO.

Prodajalka
izurjena v trgovini z manufakturnim in
špecerijskim blagom, želi stalno
službo na deželi za malo plačo.
Cenj. ponudbe pod „Poštomest“
na uprav. »Slov. Naroda«. 3540

Uradniško branilno društvo
v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadst.

Osebni kredit
3408 in dolgoroka
posojila za ranžiranje
uradnikom, profesorjem, učiteljem,
penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi
pogoji, eventualno tudi brez porokov proti
enkrafnemu plačilu v poroštveni sklad.
Mesečni obrok za posojilo 200 K znaša pri
5letnem vračanju 4 K v številu obresti. Pred-
stroškov nikakor. Natančnejše izprospektov
Nadaljna pojasnila daje
Josip Kosem, Ljubljana. Krakovski nasip 22.

Naprodaj je
majhno lepo posestvo blizu Gradca.
Na posestvu je hiša iz pritličja in
prvega nadstropja. Pri posestvu je
lep vrt za zelenjavo in ima okoli 2
orala; posebno ugodno je za perilnico,
vrtarstvo ali katero drugo obrtno pod-
jetje, ker leži ob vodi in električni
moči. Povpraševati je pri upravnistvu
»Slov. N.« pod „Industrija 7.“ 3298

NEIGE DE FLEURS
nova, znanstveno izdelana
krema za roke in obraz.
Higiensko najboljšo toaletno sredstvo.
Pušica po 60 h in 80 h se dobiva povsod.
Lonček 1 K 60 h. 3331
Zaloga v Ljubljani: drogerija Čvančara.

Prospekti zasloni
in posteljne postelje
Moderno pohištvo za pisarne in
sobe za gospode.
Glogowsky & Co.
o. in kr. dvorni dobavitelj
Gradec, Joanneumsring. Telefon 384.
Prevzema izdelovanje vsesplošnega pohištva.
Proračune izvršujejo lastni arhitekti.

Krojaštvo
se priporoča, za 3482
izdelovanje oblek.
Najnovejši kroj, najokusnejša iz-
vršitev, najnižje cene.
Josip Ahčin,
krojaški mojster
Dunajska cesta 5, Gajeva ulica 2.

Dijakom in dijakinjam popust!
Modna trgovina
O. Jezeršek
na Mestnem trgu
priporoča
svojo veliko izbiro damskih
čepic, perila, zavratnic,
pletenin, rokavic, predpas-
:: nikov itd. ::
po znano nizkih cenah.
Kupujte v slovenski trgovini!

Hotel
Tratnik
„Zlata kaplja“
Ljubljani 1913
Sy. Petra cesta šte. 27
„Lepo zračno sobe.“
Priznana fina kuhinja.
Izberne pijače. Nizke cene.
Lepi restavracijski prstori.
Največji restavracijski vrt v Ljubljani

2 čevljarska pomočnika
sprejemem takoj v trajno delo.
Ant. Kromesee, čevljar v Metliki.
Stanovanji
eno s 3 in eno s 4 sobami in uporabo
vrta se takoj oddasta. 3471
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Dobre vinske sode!
Iz hrastovega lesa, prav močne
:: in nekatere skoraj nove ::
od 56 — 100 litrov
" 200 — 400 "
3177 " 600 — 1000 "
:: prodaja po nizki ceni ::
Franc Cascio, vinski trgovec,
Zingerjeva ulica šte. 1, za škofijo.

Orehe v vsaki množini kupuje po
:: solidnih cenah tvrdka ::
I. A. Hartmann nasl. A. Tomažič
v Ljubljani, Marije Terezije cesta.
Tvrdka oddaja najboljšo vrsto
krompir zdrav in brezhiben v
vsaki množini tudi
:: cele vagone po prav solidni nizki ceni. ::

Razstava aeroplana
3530
v areni „Narodnega doma“
od sedaj naprej še teden dni odprta
od 10. do 1. in od 2. do 8. popoldne.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine
H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8
Nikelasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej
Prava srebrna " " " " " 9-70
14 kar. zlata " " " " " 44-
Nikelasta damska " z veržico " " 8-50
Prava srebrna " " " " " 9-50
14 kar. zlata " " " " " 20-
Uhani zlato na srebro " " " " " 1-80
14 kar. zlata uhani " " " " " 4-50
Lastna tovarna ur v Sviči.
Tovarniška znamka „lko“.
Telefon št. 273. Telefon št. 237.

Največje podjetje konfekcijske
:: stroke je ogromna trgovina ::
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg šte. 5
katera ima že začetkom sezije
nad 30.000 kom. svežega blaga
po najnižjih cenah — in to:
nad 5000 kom. najfinjših oblek za gospode
" 2000 " najfinjših površnikov, športnih in zimskih sukenj
" 3000 " pelerin
" 2000 " posameznih hlač in telovnikov 3205
" 3000 " oblek za dečke in otroke
" 15000 " najmodernejše konfekcije za dame in deklice.
Solidna postrežba! Priznane nizke cene!

Dobro izvežban 3572
kolarski pomočnik
ki je najmanj 3 leta že delal kot po-
močnik, se sprejme takoj v trajno
delo pri Ant. Petkovškem, izdele-
:: valcu vozov v Logatcu. ::

Najboljši in najpopolnejši
klavirji in pianini
se kupijo najceneje proti takojšnjemu plačilu ali na
najmanjše mesečne obroke (tudi v provinciji) samo
naravnost od tvornice
HENRIKA BREMITZ
c. kr. dvornega založnika
v Trstu, ulica Tor. S. Pietro (Belvedere)
Svetovna razstava v Parizu 1900 najvišje odlikovanje
Avstro-Ogrske za klavirje.
Katalogi in kondic. gratis in franco.

mošt
kakor tudi druga pristna naravna vina
priporoča cenj. gg. gostilničarjem kakor
tudi privatnikom trgovina z vinom
Jos. Božič
3529 Spod. Šiška, kleti pri Anžoku.